

KLAIPĖDOS KRAŠTAS — Pervelka.

F. Grajausko nuotrauka (1929)

ATKIRTIS TEOLOGUI

'Frankfurter Allgemeine Zeitung' Vokietijoje yra paskelbęs min. S. Lozoraičio laišką, kuriame pasisakoma prieš katalikų teologijos profesorius H. Vorgrimlerio straipsnį, paneigiantį tikinčiųjų persekiojimą vadina muose Rytų Europos 'socialistiniuose' kraštuose.

Laiško įžangoje Lozoraitis pažymi, kad rašo kaip lietuvis, taigi kaip atstovas katalikiškos tautos, kuri priešinasis sovietų okupacinės valdžios sistematiškoms pastangoms sunaikinti Lietuvos Bažnyčią.

Toliau laiške pasakyta, kad neabejotinai prof. Vorgrimler yra išdėstęs savo pažiūras pagal savo sąžinę ir turimas žinias. Reikia manyti taip pat, kad jam gerai žinomi, pavyzdžiui, Senajame Testamente aprašyti, prieš du tūkstančius metų buvę įvykiai. Juo labiau tad nuostabu, kad jisai turi tokių netikslų žinių apie Bažnyčių ir tikinčiųjų persekiojimą, prieš pusę šimtmečio pradėtą ir dabar tebetęsią sovietų užvaldytuose kraštuose. Didelį įspūdį daro prof. Vorgrimlerio teigimas, kad komunistinių valdovų prieš tikėjimą vedama kova esanti "tikrumoj Bažnyčios ir krikščionių ligšiol turėtos, neretai privilegijuotos padėties visuomenėje panaikinimas". Pažymėtinas taip pat šio priešingo tikrovei teigimo kietas negailėstingumas. Nes net jeigu tai būtų buvęs privilegijų atėmimas, tai ir tokiu atveju nebūtų galima nutylėti, kad ši akcija — tiek prieš 1945 metus, tiek vėliau — yra susieta su negirdėtais smurto veiksmais ir didelėmis žmonių kančiomis.

Kai dėl tariamųjų privilegijų, tai tenka prisiminti, jog sovietų okupuotoje Lietuvoje dėl vaikų katechizacijos kunigai traukiami baudžiamojon atsakomybėn, o vaikai ir jų tėvai terorizuojami. Iš ko čia atimama 'privilegija', iš kunigų, iš vaikų? ar iš Kristaus? Jau vien ši represijos priemonė dementuoja prof. Vorgrimlerio nuomonę, esą dabar "einant sąžiningomis informacijomis, Rytuose joks krikščionis vien tik dėl tikėjimo nebepersekuojamas". Nesiliaujantis tikėjimo

FORDO PROBLEMA

Kaip atkurti ūkį ir sumažinti naftos suvartojimą

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidentui Fordui visuotinė prikišama, kad jis nieko nedaras ūkio atkūrimui ir energijos suvartojimui sumažinti. Truputį pagalvojus nesunku suprasti, kad iš jo reikalaujama neįmanomo dalyko. Jei sumažinsi energijos suvartojimą, tuo pačiu padidinsi bedarbių skaičių ir recesiją! Už tat nesunku suprasti jo dėsimą. Iš kitos pusės, dar ilgiau delsti negalima ir laukiama, kad jo sausio 20 dienai ar anksčiau numatytą tradicinį prezidento pranešimą apie unijos padėtį palydės ir konkretūs pasiūlymai.

Jų laukdamas N.Y. Times praėjusį antradienį įpėjo, kad dabartinė situacija yra pati pavojingiausia po 2-jo pasaulinio karo pabaigos. Ne tik pačiom JAV, bet ir visam pasauliui. Kapitalistinio pasaulio nesugebėjimas susitvarkyti su ūkiniais negalavimais galės sustiprinti tikėjimą į komunistinę ideologiją ir jos šalininkus paskatinti leisti į avantūras. JAV

persekiojimas sovietų užvaldytuose kraštuose įrodo, jog komunistų obalsis — tikėjimas esąs opiumas liaudžiai — neturi tenai jokios įtakos tikintiesiems. Bet kartu kyla klausimas, ar konvulsingas atoslūgio su komunizmu ir sovietais siekimas nėra kartais pasidaręs opiumu Vakarams. Kiekvieno atveju čia moralinė ir politinė anestezija sovietų klausimais jau yra labai išsiplatinusi.

S. Lozoraičio laiškas užbaigiamas nurodymu į dar vieną svarbią visos šitos problemos pusę. Būtent, kad žmonės, kurie komunistinėje santvarkoje kovoja už tikėjimo laisvę, tuo pačiu gina ir visuotinę civilizaciją. Tai darydami jie laukia iš laisvojo pasaulio bent supratimo, solidarumo, užuojautos. Todėl yra didžiai apgailėtina, kad šie milijonai žmonių savo lūkesčiuose vis daugiau apviliama rodomu jiems abejingumu ir tokiais, taip sakant, teologiniais-technologiniais išvedžiojimais, kokie profesorius Vorgrimlerio išdėstyti.

prezidentas turis atsakomybę ne tik už savo krašto, bet ir viso pasaulio likimą. Tuo tarpu The Wall Street Journal tą pačią dieną džiaugėsi, kad ilgas prezidento ir jo patarėjų dėsimas buvęs naudingas, nes privertęs juos atsakyti nuo griežtų priemonių, kurios būtų daugiau kaštavusios negu atneštų naudos. Dabar prezidentas yra linkęs švelnesniais įsikišimais leisti daugiau pačiam ūkiui susitvarkyti.

Iš spaudos atrodo, kad prezidentas pagaliau nusprendė energijos problemą taip spręsti. Siekiant sumažinti naftos importą, būsiąs pakeltas jos maitas 3 doleriais už statinę. Tą padaryti galės pats prezidentas. Kongresas tačiau bus prašytas atpalaiduoti vidaus naftos gamybą nuo bet kokios kainos kontrolės ir kartu pakelti jos kainą tokiu pat 3 dolerių mokesčiu. Tai turėtų pakelti naftos kainos vidurkį JAV viduje nuo dabartinių 7 dolerių iki 14 dolerių už statinę. Savaimė suprantama, kad tai atsiliptų į visas naftos produktų kainas vartotojams, benziną, pvz. pabrangų apie 10 centų už galioną. Valstybės išdas tuo būdu surinktų apie 15 milijonų dolerių naujų pajamų, kurias atiduotų vartotojams, sumažindamas pajamų mokesčius. Ilgainiui, tokia aukšta kaina turėtų privesti prie gamybos padidėjimo ir suvartojimo sumažėjimo, kas privestų prie natūralaus kritimo.

Kartu, maito padidinimas, sumažindamas importą turėtų privesti ir prie tarptautinio naftos poreiklavimo sumažinimo, kas turėtų numušti jos kainas ir tuo padėti Europos bei Japonijos ūkiams. Dėl to tačiau negali būti visai tikras. Jei naftos eksportininkai laikysis kartu, jie, nenorėdami nusto ti pajamų, gali kainas padidinti ir tokiu būdu Europai bei Japonijai nebus padėta, o tik pakenkta. Už tat maitą padidinti planuojama ne iš karto, bet palaipsniui,

per 12-18 mėnesių, per kuriuos, rasit, galima bus tarptautiniai susitarti dėl naftos kainų.

Tiek apie energijos problemą. Ji tačiau nėra vienintelė. Laisvajį pasaulį kamuoja dar ūkinis atoslūgis ir infliacija kartu. Net Vokietijoje šiuo metu jau esama 4% bedarbių, o palyginti dar neseniai ten darbininkų trūko. Visos priemonės ūkį atkurti paprastai yra susijusios su infliacijos paskatinimu, tačiau šiuo metu recesija esanti didesnė blogybė negu infliacija. Už tat prezidentas yra verčiamas pasiūlyti didesnį pajamų mokesčių sumažinimą. Jei jis to nesiūlytų, kongresas tai padary-

Lietuvis paskirtas Clevelando miesto teisėju

Onio gubernatorius John Gilligan, prieš baigdamas savo kadenciją, paskyrė adv. Frank G. O'Bell (Obelenį) Clevelando miesto teisėju. Adv. Obelenis yra plačiai pažįstamas Clevelando lietuvių visuomenėje ir sveikina me jį su nauju paskyrimu.

MASKVA NEATLEIDŽIA PAVADŽIŲ BRONIUS AUŠROTAS

'Human Events' savaitraštis savo 1975.I.4. numerį praneša, kad Hedrick Smith, buvęs N.Y. Times biuro direktorius Maskvoje neseniai užbaigė savo trijų metų išvyką Sov. S-gos sostinėje. Kas labai įdomu, kad H. Smith negali sutikti su detentes karščiausiais gynėjais, kad šis moderniškas politiškas veiksnys būtų naudingas JAV reikalams.

Savo neperseniai paskelbtame straipsnyje Smith rašė, kad "buvo tikimasi, jog bendradarbiavimas tarp Vakarų ir SSSR atidarysiąs Sovietų visuomenei naujas su liberalėjimo galimybes, kad varžtai, lyg slogutis smaugias sovietų visuomenę, būtų atpalaiduoti, kad santykiai tarp vakariečių ir sovietų eilinių žmonių pagyvėtų".

Tačiau dabar paaiškėjo, kaip rašo Smith, kad "Sovietinė diktatūrinė vadovybė, su vis augančiu savimi patikėjimu, surado naujų būdų, kaip nekeisdama savo užsienio politikos gali laimėti bendradarbiavimo ekonomijos dividendus su Vakarais, nemokant pastariesiems jų tikėtiosios sušvelninimo ir varžtų atpalaidavimo kainos namų fronte". Tiesia, pripažįsta H. Smith, kad kai kurie taktiški atsitraukimai buvo reikalingi žydų emigracijos fronte (kas sovietams yra labai naudinga, nes žydai yra, buvo ir liks sovietams nereikalingu neramumų kėlėjais), tačiau tai tėra tik mažųjų sraigėlių pasukimai, kurie jokiū būdu visiškai nepalietė so-

tų savo iniciatyva. Už tat laukiama, kad savo pranešime apie unijos stovį, prezidentas išeis su tais konkrečiais pasiūlymais, apie kuriuos kalbėjome aukščiau.

vietijoje saugumo organų nustatytos dienotvarkės".

"Sovietų S-ga importavo iš Vakarų už milijonus dolerių technologiskų žinių, išsigelbėjo nuo badmiriskų maisto normų įvedimo, nusipirkdama pusvelčiui milijonus tonų grūdų; prispirkta įvairiausių kompiuterių, kurie dalinai pakeitė sovietų ekonomiško gyvenimo raidą, bet visiškai nepakeitė savo užsienio politikos paslaptingumo", tęsia Smith.

H. Smith taip pat praneša, kad Sovietų S-gos cenzūra pasiliko tokia pat atšiauri kokia yra buvusi prieš dešimtmetį; gi užsieniečiams kaip buvo draudžiama taip ir tebėra neleidžiama bendrauti su eiliniiais vergų imperijos piliečiais, išskiriant tik tuos, kurie yra parenkami KGB tarnybos. Nėt gi tokiuose jungtiniuose užsimojimuose, kaip erdvų užkariavimo programos, "amerikiečiams ekspertams praėjusį rudenį nebuvo leidžiama nuvykti į sovietų raketų ir erdves iššovimo poligoną. Lygiai kaip ir JAV žemės ūkio žinovams nebuvo leista nuvykti į penkias sritis, kur amerikiečiai labai norėję susipažinti su plėšiminių žemių pažanga. Ir tai įvyko tik svarbiu momentu, kai Maskva užsigėdė įsirikiuoti į pasaulinę grūdų prekybos rinką", tęsia autorius.

"Priespauda, persekiojimas ir teroras kaip ir buvo taip ir liko puikiomis atbaidymo priemonėmis tiems nepaklusniųjų likučiams, kurie jau labai prarėtėjo, kai valdžia ištrėmė į užsienius jų nepalūžtančius vadovus," rašo apie savo asmeniškus patyrimus tris metus bolševizmo imperijos sostinėje išgyvenęs N.Y. Times dienraščio biuro direktorius.

• Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje, Vilties draugijos valdybai atsiuntė 75 dol. ir nuosirdžius sveikintimus 1975 m. proga ir geriausius sėkmės linkėjimus. Ta proga LTN vardu Mečys Valiukėnas rašo:

"Dėkodami Dirvai ir josios redakcijai, išskirtinai Vytautui Gedgaudui, už pastovią talką bei bendradarbiavimą Lietuvių Tautinių Namų uždavinius vykdančiam bei informuojant visuomenę, siunčiame Dirvos reikalams LTN čekį — \$75.00".

Už linkėjimus ir paramą Vilties d-jos valdyba ir Dirva nuosirdžiai dėkoja.

• A. a. dr. Stepono Biežio mirties metinių minėjimo komiteto vardu T. Blinstrubas persiuntė šiame komitete likutį, kuris buvo padalintas Dirvai ir Margučiai po 60 dol. Komiteto išd. J. Juodikis šią sumą Dirvai dar padidino savo asmeniniu priedu 24 dol., tokiu būdu Dirvai atsiuntė 84 dol.

Ačiū už paramą ir pareikštus linkėjimus.

• J. Bagdonas, ALT S-gos sekretorius, atnaujinamas Dirvos prenumeratą, atsiuntė laikraščiui paremti auką 12 dol. Ačiū.

• Adv. Elena Armanienė, Baltimorėje, atnaujinama prenumeratą pridėjo auką Dirvai 11 dol. Ačiū.

■ laiškai Dirvai

Atsiliepiamas į JAVLB vicepirm.

Balio Raugo laiška

Praeitų metų Darbininko lapkr. 29 d. nr. buvo įdėtas Balio Raugo, JAV LB krašto valdybos vykd. vicepirmininko, laiškas "Del Encyclopedia Britannica ir LB politikavimo". Ten smarkiai užspuolami mano teiginiai ta tema, išspausdinti Dirvos lapkr. 20 d. laidoje, kaltinant "Pikta bei tendencinga valia prieš LB... sąmoninga tendencija" ir kt., tų aštrių žodžių visai neparemiant jokiais faktiškais įrodymais. Buvo būtina nurodyti B. Raugo tušti ar klaidingi teiginiai, bet mano šio paaiškinimo per mėnesį laiko Darbininkas nespausdino, tad prašau šį mano atsakymą paskelbti Dirvoje.

Ačiū Balui Raugui už atvirą laišką, drauge ir pripažinimą man tiesos, jog "apsileidusi mūsų LB vadovybė". Jis betgi bando lyg teisinti, girdi, "valdyboms besikeičiant... pereinamuose laikotarpiuose viename ar kitame... sektoriuje gali pasidaryti pertraukėlė... pasikeitimo metu darbai ir stabtelėti". Visai aišku, jei darbai kuriam laikui stabtelė (kaip šį kartą Kultūros taryba net visai buvo išnykusi), tai normali veiklos eiga sustoja ir savaime įvyksta aiškintimo faktas. Dabar savos kultūros tautinėje veikloje toki stabtelėjimai ir pertraukos – didelė žala. O gera, jei visuomenė iš spauda dar tais dalykais rūpinasi, pastebė pasitaikančią žalą ir kelia aiškesnį. Po tokių pertraukų, kolei darbai vėl įsivažiuoja iš naujo – netrukus vėl rinkimai, ir vėl stabtelėjimas. Taip eina žingsnis pirmyn, žingsnis atgal. Mums ne tiek svarbu čia aiškintis smulkiau, kas kaltas: pati valdyba ar įstatų spragos, ar biurokratinė tvarka, per ilgai nesurikiuojanti valdybų keitimais? Tai vadovybių vidaus reikalas. Bet visi žino, jog LB sukurtą lietuvių ir ypač kultūros reikalams globoti, juk B.R. neišsiginia šios pareigos? Tad kam kelti ginčą dėl tiesos žodžio spaudoje?

Jau iš pradžių B. Raugui nepatinka mano posakis, jog "LB vadovai nesugeba savo bendrijai taikiai vadovauti" – ir ima pikta plūstis. Bet juk tai vieša tiesa, jog dabar LB-je nėra taikos, pvz. įvykiai Chicagoje, Cicerioje. Ką nors nuginčijant reikia patį faktą nagrinėti, o ne jausmus reikšti.

B. Raugas sako: "Spaudos etika reikalauja beforemuojant visuomenės nuotakas vienokiu ar kitokiu klusimu, kad būtų vadovaujamas neiškraipytas, teisingais faktais". Visi su tuo sutinkame. Betgi B.R. nenurodo nė vieno neteisingo ar iškreipto fakto mane rašė, tad kam tas agnus barnis? Jis iš viso vengia liesti faktus, o taria daug bendrybių posakių, šiai temai nereikalingų. Pvz. kalba apie – platų ir šakotą LB darbą, planingai ir logiškai suskirstytą į atskirus sektorius, apie LB istatus ir nutarimus, Lietuvos laisvinimo darbą, Lietuvių Chartą, šventą kiekvieno lietuvių pareigą ir panašiai. Bet nieko apie mano iškeltą faktą apie Encycl. Britanica. Tai gyvas pavyzdys nuslydimu nuo temos i laukus, lyg norint temas išvengti ar dėmesį šalin nukreipti, trūkstant rimtų argumentų. Kodėl B.R. neatsiliepi į mano rašinį tiesiai ad rem: ar yra LB, kas rūpinasi lituanistinių žinių tikslumu svetimųjų spaudiniuose? Kieno pareiga tokiems dalykams užbėgti už akių? Kaip į tą faktą reaguavo LB ir koki rezultatai? Ar panašūs dalykai gali vėl kartotis? O jei B.R. vengė faktais operuoti, tai kam skaitytoja ir spaudos skiltis veltui gaisinti?

B.R. nemaža aiškina apie LB visuomeninį darbą bei pareigas, bet juk Skirpstas to jai visai neneigė, tik pažymėjo, kad neproporcingai apiešta lietuvių kultūros sritis, o tai juk pirmaeilis LB uždavinys. Taip tad mano rašinio minčių nepaneigęs, net nenagrinęs, nėra tikslu B. Raugui mesti mano adresu užgauliojimus: "pikta bei tendencinga valia prieš LB labiau ir įžuliau braunasi ir mūsų spaudos puslapius... panašūs išpuoliai" ir kt. Šie žodžiai labiau tinka pačiam B.R., kad netgi mano faktą patvirtintų (LB darbai stabtelia ir atsiranda žalingų pertraukų) – rūšiai kaltina, dar blogiau – tą be pagrindo barnį išplečia, nešdamas į kitą spaudinį. Tikrai, kodėl B.R. savo laiško neįdėjo į Dirvoje, o nuėjo į Darbininką? Kokia čia spaudos etika?

Pagal spaudos etiką reikia oponentui kalbėti ad rem o ne sukti pašalinį ir kitus objektus arba ginčą plėsti. Be reikalo B.R. aiškina apie LB istatus ir administracinius pasitvarkymus, tačiau visuomenei nesvarbu, kaip valdybos ar tarybos darbus išsidalina ar vykdo, tikslai rūpi – kokie darbų rezultatai? Ar visa atliekama, kas būtina? Apie tai turime ir privalome visi kalbėti bei diskutuoti. O LB pareigūnui netinka būti taip alergišku kiekvienai pastabelei iš šalies, nedera ieškoti nesamų priešių, visur liguistai ižiūrint piktą valią. Netinka užpildinėti nepatinkamos nuomonės autorių, kai tasai tik stengiasi reikalą išnagrinėti giliau, idant mūsų veikla tobulėtų.

Neaišku, kodėl B.R. (ir LB) išsiginia politikos? O gal tik žodį keičia – politiką pavadina visuomenės darbu? Bet tai nėra tolygūs dalykai. O siekti Lietuvos valstybės atstatymo yra tikrai politinis darbas. Mūsų valstybė nėra išnykusi, tik laikinai jos veikimas Maskvos prievarta sustabdytas. Dar tebeveikia mūsų diplomat. atstovybės užsienyje, dauguma šalių dar pripažįsta Lietuvą. Žodžiu, politika mums dabar turi prasmę ir net labai reikalinga. Tad kodėl LB pareigūnas bando mums neigti politinį veikimą? Jis net sako jog "dabar LB nepolitikuoja", bet tai netiesa. Vasario 16 šventė yra politinė – valstybės laisvės šventė, o ar neina LB čia varžytis su ALT? Ar LB Visuom. r.

taryba nesilanko politinėse JAV įstaigose, ar nemezga ryšių su Amerikos politikais? Tai kam vaidinti "nepolitinius"? B.R. čia išsiginia politikos, čia pat tuoj mini LB nutarimą dėl veiklos "Lietuvos laisvinimo pastangose". Argi Lietuvai laisvę atkovoti manoma be politinių žygių? Ar išlaisvinti Lietuvą yra gal tikslai kultūra arba sportas?

Be reikalo B.R. peikia žodį "įpareigoti", jo vieton siūlo "kviesti". Ne, kvietimo čia tikrai ne gana. Juk ne baltus vaisių stalias, o rimtas ir būtinas darbas. Reikia, kad LB ar kitur visuomenės veikloje žmogus būtų ne tik pakviestas sau ramiai

sėdėti, bet – būtinas kietas įsipareigojimas pagal sąžinę ir jėgas, kad apsiimtos pareigos būtų atliekamos ir nenudėsiamos – tik iš to eina atsakingumas ir teigiami rezultatai.

B. Raugui, subjektyviai nusiteikusiai, net Skirpsto vardas (toks trumpas, aiškus ir be blogos prasmės) užkliūna ir supeikiamas, girdi – "keistavardis". O gal nevienam ir vardas "Raugas" neatrodo malonus? Bet pagal spaudos etiką – iš vardų nesityčiojama, tačiau, deja, B.R. ir šį etikos dėsni peržengia...

Skirpstas

REIKIA PLATESNĖS INFORMACIJOS

Dirvos 2 nr. ir kituose laikraščiuose A. Gečio pranešime "Kalėdinė dovana tautinėms grupėms" yra ir nemaloni žinia, kaip buvo sunaudotos anksčiau tam reikalui skirtosios sumos:

"Parama, nuėjusi į universitetus remti projektams, kurie mus, kaip jūrų kiaušytes, tyrinėtų, statistiškai suklasifikuotų (...) bet jokių būdu tautinio išsilaukimo JAV-se neskatintų."

Informacija, suteikta p. A. Gečio, kaip šalia dedama nuotrauka įtaigoja, yra išplaukusi iš JAV LB darbuotojų sluoksnių, todėl neabejotinai tikslai ir patikima.

Bet tokia universitetų veikla reiškia segregacijos puoselėjimą, didžios amerikiečių dalies pilietinių teisių neigimą, milijonų asmenų degradaciją ir federalinės valdžios skirtųjų sumų piktnaudkojimą, todėl būtina tokiai veiklai nedelsiant užkirsti kelią. Man atrodo, kad, Amerikai šiuo metu ieškant savo sąžinės, nebūtų sunku išsiaiškinti kongresinius tyrinėjimus ir susilaikyti įstatymo, apvaldancio tą pragaištingą švietimo įstatų biurokratų veiklą. Tik gaila, kad dar nebuvo paskelbti konkretūs duomenys, nuo kurių būtų galima išsivadavimo iš "jūrų kiaušyčių statuso" akciją pradėti. Ponas A. Gečys ar JAV LB darbuotojai, turį tas ži-

BŪKIM ATVIRI IR TEISINGI

Viso laisvojo pasaulio lietuviai džiaugėsi išgirdę Simo Kudirkos atvykimą į laisvę, lygiai, kaip visi verkė prieš keturis metus išgirdę apie jo tragediją. Dabar, sulaukę jo čia, visi mylime, gerbiame ir siūlome savo įvairią paslaugą. O jis, susipažinęs su šiuo kraštu, pradės kurti savarankišką ir laisvą gyvenimą. Tai natūralu.

Bet mane ir daugelį kitų labai nustebino paskaičius Drauge, 1974 gruodžio 19 d. numeryje Juozo Gailos straipsnį apie S. Kudirkos išlaisvinimą. Tas jo aprašymas būtinai prašosi aiškaus patikslinimo, nes tai yra lietuvių skaldantis balsas. Jei straipsnio autorius būtų eilinis asmuo, galima būtų nutylėti, nes kiekvienas žmogus gali kalbėti, rašyti, veikti savo asmeniškąs kokioms nors naudoms siekdamas, tokio niekas nesmerks. Bet Juozas Gaila yra LB krašto valdybos pirmininkas, tokios organizacijos vadovas turi matyti platesnį akiratį nei savo kiemą ir skirti tiesą nuo melo. Tarp kitko jis rašo:

"Artinosi metinės nuo Simo Kudirkos nelaimingo šuolio į laisvę, o jo vardas amerikiečių spaudoje jau buvo užmirštas, energingai veikė jo reikalą įvairūs komitetai jau buvo išre, demonstracijos nutilusios ir, atrodė, Simas buvo pasmerktas lėtai mirčiai sovietiniam kalėjime..."

"Laikas bėgo ir, tur būt, net didžiausias optimistas netikėjo, kad Kudirką galima išvaduoti, bet ne taip galvojo dr. R. Paegle ir Daiva Kezienė. Dr. Paegle, pasiskelbęs organizacijos prezidentu, varstė įvairių įstaigų duris, rašinėjo laiškus, siuntinėjo peticijas..."

...aiš, turėtų nedelsdami viešai išvardinti universitetus ir programas, kur tokia veikla vystoma.

Yra žinoma, kad tose universitetų programose yra dalyvaujančių lietuvių. Ir jie turėtų jausti pareigą tikrajai reikalų būklei išryškinti.

J. P. Palukaitis,
Lakewood, Ohio

Daiva Kezienė taip pat ikūrė organizaciją ir ko nebuvo galima daryti Lietuvių Bendruomenės vardu, tas buvo atlikta "Americans for Simas" organizacijos vardu, nes tai buvo daroma tarp amerikiečių, ir toliau J. Gaila aprašo tų dviejų ir plius jo paties su keliais bendradarbiais "žygius".

Tiesa, tie žmonės dirbo, kaip ir visi kiti. Mes juos matėme nuotraukose pirmose demonstracijose po įvykio, bet su jais kartu demonstravo ir visi newyorkiečiai. Taip pat matėme metinių demonstracijose prie sovietų pasiuntinybės New York'e kartu tarp daugelio apylinkių mokytojų ir mokinių. Bet taipgi matėme, kad per visą laiką demonstracijų nuotraukos mirgėjo JAV ir kitų laisvųjų kraštų svetimuose laikraščiuose ir žurnaluose, nebekalbant apie lietuvišką spaudą. Matėme ir lietuvių rašytų tuo įvykiu laišku svetimųjų spaudoje.

Keista, kad p. J. Gaila to viso nepastebėjo ir iki šiol dar nežino, atstovaudamas visiems to krašto lietuviams. Tuo tarpu daugybė kitataučių visa tai matė, skaitė, žinojo ir darbovietėse lietuviams primindavo su užuojauta.

Šalia demonstracijų visos laisvojo pasaulio lietuvių organizacijos ir paskiri lietuviai siuntė telegramas, laiškus senatoriams, kongresmanams ir savo apylinkių politikams. O kalbant apie ant popieriaus sukurtas tas dvi organizacijas, tai p. Gaila taip pat turėtų žinoti, kad dauguma mūsų tikrų ir didelių organizacijų turi savo spaudą ir jų užnagris amerikiečiams gerai žinomas ir tai yra ne kieno kito, o JAV piliečių balsas, nes mes beveik visi esame JAV piliečiai, todėl jų neatstos jokia fikcinė organizacija be užnagario. Mūsų visu balsas yra JAV piliečių balsas.

Kaip drįsta p. J. Gaila rašyti, kad iširo visi komitetai ir liko tik dr. Paegle su D. Kezienne. Kai pirmosios demonstracijos nutilo, tada pradėjo dar daugiau komitetų organizuoti ir veikti kitais būdais bei priemonėmis. Rašytojas Jurgis Gliu da pirmasis greit parašė apie šią tragediją knygą "Simas". Jos išleidimui organizacijos ir atskiri asmenys aukojo lėšas. Išleido Vilties leidykla. Kiti komitetai ir org-jos rengė to leidinio pristatymus lietuvių visuomenei įvairiuose miestuose JAV-se ir Australijoje. Bema-tant buvo išplatinta ir išleista 2-ji laida lietuviškai.

Tuo pačiu laiku buvo verčiama į anglų kalbą ir Manyland Books leidykla, S. Zobarsko vadovaujama išleido.

Čia vėl į talką atėjo daugybė lietuvių aukomis ir vėliau platinimu amerikiečių tarpe. Siuntė senatoriams, visiems politikams ir pačiam JAV prezidentui. Daugelio svetimų gydytojų laukiamuose buvo padėta. Leidykla, kaip įprasta išsiuntinėjo visai JAV spaudai ir gavo daug recenzijų. Bibliotekos pačios užsisakė ir kitoms lietuviams nupirkę dovanoto.

Ar šių pastangų ir žygių p. Gaila net iki šiol dar nesužinojo?

O gi Algis Rukšėnas nuo pat pradžių be pertraukos net atsisakęs tarnybos kruopščiai rinko apie šį tra-gišką įvykį faktiškų davi-nius, važinėdamas po nusi-kaltimo vietas, kontaktuo-da-mas visus arti įvykio stovė-jusius asmenis, rašydamas anglų kalba "Day of Shame"

Šį uždavinį finansavo inž. Brutenis ir Romas Veitai. Ponas J. Gaila nežinojo, kad žmonės dirbo ne vieną ir ne dvi dienas, dirbo vieningai, nuoširdžiai. Atrodo, kad jis žino tik tų žmonių pastangas, kuriuos LB finansavo.

Būkime atviri ir teisingi. Simo išlaisvinimui dirbo be pertraukos visa išeivija įvairiais metodais ir keliais, vienu ar kitu būdu. Rūpinosi institucijos ir organizacijos ir paskiri asmenys. Ir visi verti vienos pagarbos, kaip vieningi tautos vaikai, išskyrus gal vieną ponį Mariją Achenbachienę iš Watertown, Conn., kuri prisiminė, kad Si-mo motina buvo gimusi Brooklynne, Amerikoje ir tai davė tvirtesnio pagrindo keiptis į JAV vyriausybę, bet ir čia, kas gi galėtų nutylėti galėdamas savo krau-jo broliui pagelbėti pats nieko nenustodamas.

Dirbome vieningai, bet Si-mui avykus pasimetėme, o labiausiai LB Krašto valdy-bos pirmininkas Juozas Gaila, įrodinėdamas tik mažos grupelės nuopelnus ir kel-damas viešumon užklusines sąskaitas, kurios niekam ne-įdomios. Bet Simas vėl mus sujungs, todėl noriu baigti jo žodžiais, pasakytais Los Angeles lietuviams:

"Jūs laimėjote kovą dėl mūsų šeimos. Mes čia. Ačiū jums. Bet Rusijos kacetuose ir kalėjimuose likę geriausi Lietuvos sūnūs ir dukros. Mane, Dievo valia, likimas į laisvę išmetė ant bangos skiauterės. Aš nesu didvyris. Tikrieji didvyriai tirpsta už spygliuotų vielų. Apie juos niekas nekalba. Reikalinga aktyvi, ryžtinga visų laisvę mylinčių, tikinčių žmonių kova prieš tyroną, prieš apgaulingą "nesikišimo politiką", už kurios slepiasi nesantaiką ir demoralizaciją kelias imperialistas rusas. Kovokime toliau visi kartu."

J. Radikas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYCIOS

Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKONAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išėina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

KAS YRA KOLŪKIO SAVININKAS?

Kolektyvinis ūkis, kolūkis, pagal sovietinę ekonominę koncepciją, yra gamybinis faktorius. Kolūkis sudėtas iš trijų elementų: žemė, gyvas ir negyvas inventorius, darbas. Žemė priklauso valstybei, inventorių valdo kolūkiečiai, darbas gi yra, sovietiniu žargonu tarus, "tekamieji kadrų". Tai žmonės nuolatos dirba kolūkyje ir žmonės, kurie stoji darban reikalui esant.

Tačiau tikrieji kolūkio šeimininkai, darbų rikiuotojai, darbininkų prievaizdos, yra nedidelė grupelė asmenų, kurie kolūkyje sudaro "partinę organizaciją". Kolūkio savininkai yra kolūkio kompartiečiai. Tai yra paslėpta ir, kartų, vieša tiesa.

Kolūkio partinė organizacija kontroliuoja visą kolūkio veikimą, kolūkiečių darbą, kolūkio vadovybės santykius su valstybe ir kolūkiečiais. Partinės organizacijos sekretorius yra kolūkio vyriausiasis šeimininkas, kuris gali pagal kompartijos direktyvas visai rikiuoti kolūkio valdybos darbą.

Šią viešą paslaptį gerai parodo Šiaulių rajono kolūkio "Už taiką" pirminės partinės organizacijos sekretorius R. Karnatka. "Valsiečių laikraštys" (nr. 144) R. Karnatka platokai byloja apie "kryptingą" žmonių auklėjimą. Iš jo rašinio aiškėja, kad vietiniai komunistai laiko dirbančiuosius nuolatine savo priežiūroje. Ne kolūkio administracija, bet vietiniai komunistai seka kolūkiečių santykius su darbo pareigomis. Štai, vienas pavėlavo pusvalandį darban. Kitas pasirodė darbe su alkoholio kvapeliu. Trečias neatliko darbo tinkamai. Kolūkio komunistai viską mato, viską pastebi ir tinkamai visus "nekryptinguosius" patempia. Sekimo, šnipinėjimo, baudymo vyksmas vadinamas "kryptingu kolektyvinio auklėjimu".

Politrukas Karnatka pateikia gana komiškus vaizdelius, kurie rodo, kaip moraliai ir psichiškai kolūkiečiai nualinti, išsekę, praradę dėmesį kuo menkiausiai apmokamam darbui. Reikia fermoje kiaules šerti, bet "kiaulių fermos darbuotoja Ona Jurgaitienė lauke girta skėryčiojasi", rašo politrukas R. Karnatka. Ir ne kolūkio administracija, bet kolūkio partinė organizacija "nekryptingą" kiaulių priežiūrėtoją O. Jurgaitienę pavarė iš darbo, išmeta iš kolūkio. Pasigėrė kolūkio traktoristai ir neatėjo darban. Traktoristas yra kolūkio aristokratas. Jo iš darbo, kaip kokią kiaulių šerikę, nevaro. Tad kolūkio partinė organizacija paveda kolūkio valdybai sudrausminti girtaujančius traktoristus. Kolūkio valdyba, organas atstovaujančias kolūkiui, tokiu pavedimu pastatoma į antrą vietą po partinės organizacijos. Pagal nerašytą vyresniškumą kolūkio komunistų būrelis yra vyriausias kolūkinės hierarchijos organas. Tad kolūkio savininkas yra kolūkio komunistų būrelis.

Šis galingasis lokalinis būrelis valdžios įgalintas laikyti kolūkį, kaip gamybinių vienetą, aukščiausios parengties stovyje. Specialūs darbai: agronomija, gyvulininkystė, ir kt. tvarkomi kolūkio vadovybės. Bet esminė visų darbų visumos kontrolė sutelkta kolūkio komunistų būrelio rankose. Iš politruko R. Karnatkos rašinio matyti, kad vietos komunistų būrelio galia siekia taip toli, kad be tardymų, be kolūkiečių atsklausimo, be draugiško ar kitokio teismo, kolūkio komunistų būrelis gali išmesti kolūkietį iš kolūkio. Pagal Kolūkių tvarkymosi įstatymą tiksliai kolūkiečių kolektyvas turi galią išmesti savo narį iš kolektyvo.

Sovietinio gyvenimo sąlygose iš kolūkio išmestas darbininkas bemaž nusmerkta badiui – pažymos jo darbo knygutėje trukdys jam gauti kitą darbą.

Nesunku suprasti, kad bendroje kolūkiečių masėje komunistai sudaro žmones gąsdinantį ir žmonių nekenčiamą elementą. Šie partiečiai yra padėties viešpatiai. Jie turi geriausius apmokamus darbus. Jie kontroliuoja kolūkio vergus.

Ši "sistema" vadinama socializmu, o toks žmonių priežiūrėjimas vadinamas "kryptingu komunistiniu auklėjimu".

DIRVOS NOVELĖS 1975 METŲ KONKURSAS

Premija \$600.00

Rankraščius įteikti iki
1975 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiu įteikti data: 1975 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžian. kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

NEPALAUŽIAMOS VALIOS LIETUVIS PATRIOTAS

Daug mūsų tautiečių išeivijoje yra įsijungę į lietuvių organizacijas ir didžiausiu pasiaukojimu dirba lietuvių išlaikymui, stiprinimui, Lietuvos laisvinimui.

Vienas tokių veikėjų yra ir Argentinoje, tai Juozas Šiušis.

Jo nuopelnai Argentinos lietuvių kolonijoje yra dideli. Juozas Šiušis yra nuširdus veikėjas, nepalaužiamas patriotas, pilnas meilės Lietuvai.

Juozas Šiušis gimė 1903 metais lapkričio 16 dieną Vaiguvo vals. Šiaulių apskr. I Argentiną atvyko 1929 m. kovo 3 d. Per 45 metus jis buvo ir liko nepalaužiamas lietuvis patriotas.

Pradžios mokyklą lankė Vaiguvo miestelyje ir ją baigė 1918 metais. Metai buvo neramūs. Frontas rusų ir vokiečių trukdė normaliai mokintis. Kražiuose kun. Jurgis Galdikas buvo įsteigęs "Žiburio" progimnaziją, kurioje J. Šiušis įstojo 1919 metais.

Jis iki šiai dienai turi knygą "Jaunuomenė ir Ideals" su įrašu: — Už gerą ir pavyzdinę mokymąsi pereinant į antrąją progimnazijos klasę skiriamas Juozui Šiušui. Pasirašyta: Direktoriaus kun. Galdikas Jurgis. Mokytojai: Talmantas Jurgis. Kolesinskaitė A. Lopeitaitė E. ir Zdikauskaitė Z. 1920 m. rugpjūčio 20 d. Kražiai.

Jis turi ir kitų dalykelių iš tėvynės; — Progimnazijos baigimo 4-rių klasių liudimas. Vilniaus pasą. Iš seselių darželių nuskintą kelionės dieną rūtos šakelę, vėliau sesučių laiškuose randami rūtos ar dobilėlio lapeliai, viskas su meile saugomi ir branginami. Tebeturi ir pirmosios šv. Komunijos priėmimo knygėlę ir paveikslėlį 1914 metų birželio 4 d. pasirašytą kun. Vadopalo. Turi daugybę fotografijų: iš Šiaulių Mokytojų Seminarijos, kur baigė du kursus. Saugo, tinkamai laiko ir Argentinos La Prensa, La Razon ir Critika 1933 m. numerius, kur didžiulėmis raidėmis skelbia-

Juozas Šiušis, Dirvos bendradarbis Argentinoje

ma apie "pilotos Lituanos Darius ir Girėnas". Apie jų žygį ir tragišką mirtį. Steponas Darius buvo 4-tos Oro Eskadrilės karininkas-lakūnas. Toje eskadrilėje J. Šiušis atliko karinę prieveilę. Turi daugybę nuotraukų iš Lietuvos Karo Aviacijos, ir kitų kariuomenės dalių. Įvairių iš tėvynės Lietuvos foto nuotraukų ir vaizdelių. Gražūs rinkiniai sudaryti rėmuose puošia Lietuvos parapijos muziejų — Argentinoje.

Šviesiausiomis spalvomis jis prisimena mokslo dienas Kražiuose. Dalyvavo ten šv. Vincento labdaros draugijoje, Ateitininkų veikloje, priklausė literatų kuopėlei, kurios globėju buvo mokytojas Jurgis Talmantas. Kuopelės fotografijos idėtos Kvikiu "Mūsų Lietuva" 4-me tome. Jaunieji literatai susirinkimuose skaitydavo referentus, rašinius, bendradarbiavo laikraščiuose savo straipsniais. Nuo to laiko pamėgo kūrybos žodį. Iki šiol J. Šiušis nenumeta plunksnos. Sukuria poezijos posmelius, bendradarbiauja straipsniais ir korespondencijomis: Drauge, Dirvoje, Keleivyje, Laisvoje Lietuvoje ir kituose š. Amerikos laikraščiuose ir Argentinos laikraščiuose Laikas.

J. Šiušis saugo kiekvieną daiktą, kas iš tėvynės Lietuvos. Pas jį gauti "Trimitai" iš Laisvosios Lietuvos visi surišti knygomis ir saugiai laikomi. Taip pat "Jaunoji Karta", "Mūsų Vilnius" ir kiti. Visos iškarpos, net ištisi laikraščiai Dariaus ir Girėno tragiškos mirties puikiai saugojami. Pas jį saugojami ir tvarkingai sudėti Lietuvos ir kitų šalių pinigai. Daugybė pašto ženklų iš Laisvosios Lietuvos. Nėra kito, turbūt, Argentinoje, kuris taip brangintų, įvertintų ir mylėtų savo gimtąjį kraštą tėvynę Lietuvą. Jis nuo aukų niekad neatsisako, kai kada ir geroka suma paremia lietuvišką - patriotišką spaudą ir organizacijas, savo gyvenimą apsirindamas. Jis gyvena paprastai, turi savo namelį, gyvena iš pensijos ir dar nesibijo dirbti, kad užtektų tinkamesniam pragyvenimui ir galėtų suteikti aukų lietuvių išlaikymui ir kovai už Lietuvos laisvę, dėl kurios jis taip jaudinasi ir aukojasi. Visad matome jį gyvą, judrų, kai kada diskutuojant už teisybę, nes yra jos mylėtojas, kartais ir gerokai pasikarščiuojantį, gi nant Lietuvos laisvę, savo turimą meilę tėvynėi. Steigiant Lietuvii Senelių Židinį, jis daugiausiai darbavosi, aukojosi tam kilniam darbui. Turėdamas lietuvių kolonijoje žmonių pasitikėji-

tų neprarado turėtos broliškų meilės.

J. Šiušis išleido savo minties eilėraščių "Ilgėsio Giesmės". Skirtos: Broliams, Tėvynei ir Motinai. Gražiai skamba meilės žodžiai, i gimtąjį kraštą tėvynę ir mylimą motiną. Tai tikro patrioto lietuvių mintis ir pasiryžimas išlikti lietuviu, būn naudingą savo kraštui.

Ką jis gauna už tai? Tikrai nieko. Kartais padėkos žodį per spaudą iš patriotinės spaudos. Priešingoji spauda yra daug kartų smarkiai jį puolusi, su neteisingais priekaištais, melais.

Daug jam padeda jo žmona Bronė Šiušienė, nors iš kuklumo to pati nesako. Ji tik apgailestauja, kad jis per daug dirba, sveikatoje visada šlubuojantis. Skaitydamas apie Lietuvos pavergimą ar nužudytus brolius, ištremtus į Sibirą ir kitus padarytus rusų žiaurumus Lietuvai, jis taip jaudinasi, kad daug sykių turėjo raminti.

Jis saugo 8-9 metų Dirvos numerius kurie surišti į knygą. Taip pat tvarkingai saugo Laisvąją Lietuvą, Pasaulio Lietuvį, Draugą, Keleivį ir kitus JAV laikraščius.

Maža yra lietuvių Argentinoje, kurie kaip J. Šiušis suprastų ką reiškia turimas daiktai iš mūsų mylėtos tėvynės Lietuvos, kurie taip mylėtų Lietuvą.

J. Mikaltis

OMAHOS LIETUVIAI

Omahos lietuvių moterų klubo narės D. Sulskienė ir V. Jaudegienė puošia kalėdinę eglutę.

Omahos LM Klubas ponios, Dana Sulskienė ir Valerija Jaudegienė šiaudinkais puošia elgutę parodoj "Fantasy of Trees" įvykusioje lapkričio 30 d. National Guard Armory patalpose, kur tarp trisdešimties įvairių eglaičių, gražiai švietė ir mūsų šiaudinukais papuošta eglutė. Gausios lankytojų skaičius turėjo progos pažinti mūsų šiaudinukų meną. Be to dar prieš parodą, per televizijos 3 kanalą, amerikiečių YWCA moterų klubo pirmininkė, turėjo pasikalbėjimą apie ruošiamą parodą. Ir čia, mūsų klubo ponios sugebėjo gauti keletą momentų pasirodymui su mūsiškiu menu. Valerija Jaudegienė parodė įvairaus dydžio jau paruoštus šiaudinukus ir pademonstravo kaip jie yra daromi. Dana Sulskienė pasiūšusi puikiais tautiniais rūbais parodė visą jų grožį, nusakydama vertę ir rankų darbo meną. Nors tai buvo keletas momentų, bet labai gražiai atrodė spalvotoj televizijoje. Džiugu, kad pati amerikiečių masė tai galėjo pamatyti.

Moterų klubas tik pusmetis kaip tėra išsikūrus, bet energingai imasi darbo. Kur tik yra proga, stengiasi ielti i amerikiečių visuomenę ir kelti lietuvių ir Lietuvos vardą. Valdybą sudaro jaunos, kūrybingos ir gerų kvalifikacijų turinčios ponios. Pirm. Dana Sulskienė, I vicep. Valerija Jaudegienė, II vicep. Kristina Kar-

tanienė, sekret. Roma Arienė ir iždin. Virginija Sičiūnienė. Klubas narės su šeimomis, gruodžio 7 d. turėjo jaukų ir kultūringą kalėdinį būvį.

Omahos Ramovėnai gruodžio 8 d. gražiai paminėjo Lietuvos kariuomenės atsikūrimo sukaktį. Minėjimas prasidėjo 10-tą val. pamaldomis už žuvusius ir kovojančius dėl Lietuvos laisvės. Mišias aukėjo kun. dekan. J. Tautkus ir pasakė patriotinį pamokslą.

4 val. p.p. parapijos salėje minėjimas buvo tęsiamas. Ramovėnų pirm. kapt. Pr. Totilas tarė žodį, nušviesdamas šio minėjimo tikslą. Jonas Smailys savo kalboje daugiausia palietė aktualiuosius mūsų bendruomenę liečiančius klausimus. Programoje pasirodė taut. šokių grupės Aušra šokėjai, pašokdami lenciūgėlį ir sadutę. Muz. Br. Jonušo sudarytas trigubas vyrų kvartetas gražiai sudainavo keletą patriotinių dainų. Ypač patiko pasisekimo ir daug katučių susilaukė "Suaidės vėl laisvės dainos" fragmentas iš dainų r šokių montažo "Kryžkelė", Br. Jonušo. Solo partiją atliko Anatolius Cigleris. Akompanavo Aldona Agurkytė-Dehaal. Buvo renkamos aukos mūsų kovų veteranams. Minėjimas baigėsi tautos himnu. Po to publika galėjo pasivašinti kava ir kepsniais.

(jp)

ANTANAS SMETONA – PIRMASIS LIETUVOS PREZIDENTAS

(1)

ALGIRDAS BUDRECKIS

Dažnai minimas Antanas Smetona, kaip pirmasis ir paskutinis Lietuvos prezidentas. Apie jo antrąjį prezidentavimą yra kontraversinių pasisakymų. Kartais, tos kontraversijos nustumia šalin ar atideda jo įvertinimą, kaip pirmąjį Lietuvos prezidentą. O Smetonos prezidentavimo laikų buvo sudarytas visas administracinis valstybės aparatas, suorganizuota kariuomenė, išvyti iš Lietuvos bolševikai ir bermontininkai, aptvarkyti finansai, nustatyta mokesčių sistema, išgautas Lietuvos valstybės pripažinimas de facto iš Anglijos, Šveicarijos ir Skandinavų valstybių. Pagaliau, Smetonai prezidentaujant, buvo paruoštas projektas ir praveisti svaringi rinkimai į steigiamąjį seimą.

Žinoma, čia ne vien Smetonos nuopelnai. Savo valstybinių trūkus dar pasižymėjo Slezevičius, Voldemaras, Gavanauskas, Martynas Yčas, A. Stulginskis, generolas S. Žukauskas ir daugelis kitų patriotų. Bet kaipgi bebūtų, ne vienas tų svarbių valstybinių darbų neįvyko be aktyvaus Smetonos dalyvavimo.

Gal kyla klausimas, kodėl Antanas Smetona buvo išrinktas prezidentu? Juk 1919 metais jisai neturėjo jokio partinio užnugario, kaip antai Kairys, Grinys, Stulginskis ir kiti. Turbūt anuometinis "Lietuvos Albumo" redaktorius duoda tiksliausią amžininkų įvertinimą. Smetonos biografijėlėje "Lietuvos Albume" daromos šitokios išvados: "Ka Smetona yra padaręs, visai užtenka, kad Lietuvos mūsų laikų valstybinių veikėjų žodyne jam būtų pavesta pirmoji vieta. Ir ne tik dėl to, kad Smetona buvo pirmasis Lietuvos Respublikos prezidentas. Jis buvo pirmasis Lietuvos pilietis ir savo darbais, savo ištverme nuosakia valia ir savo įtaka visuomenėje. Ir pirmuoju Respublikos prezidentu Smetona buvo išrinktas ne politinių kombinuočių dėka, tik dėl to, kad anais laikais Lietuvos nepriklausomybės šalininkai ištikrųjų negalėjo surasti savo tarpe kito žmogaus, kuriam drąsiai būtų galėję pavesti tokia aukš-

tą garbę ir tokį didelį atsakingumą". (Lietuvos Albumas, Kaunas, 1921, psl. 393)

1919 metų pradžioje Lietuvos valstybės padėtis buvo silpna. Tarybos pirmininkas A. Smetona ir užsienio reikalų ministeris A. Voldemaras buvo išvykę užsienin paramos ieškoti. Bolševikai įsiveržė į Lietuvą, užimdami Vilnių ir trečdali Lietuvos teritorijas. Kilus vyriausybės krizei, Mykolas Slezevičius sudarė antrąjį ministerių kabinetą ir ėmė smarkiai organizuoti kariuomenę krašto gynimui. Lietuvos Respublika buvo be pinigų, be ginklų ir be sąjungininkų.

Lietuvos padėtis tarptautinėje arenoje taip pat buvo nepavydėtina. 1919 m. sausio - vasario mėn. Antantės (Santarvės) valstybės atsiskė pripažinti Lietuvos valdžią Kaune. Pavyzdžiui, vasario 15 d. JAV taikos komisinerius atsiskė pripažinti Lietuvą "dėl informacijos stokos" (For lack of information). Bet, pamažu, vokiečių ir bolševikų grėsmė versta vertė Antanė bendrauti su lietuviais. Gavus garantijas dėl įvežimų kvotų, eksportų ir kainų, Vyriausioji Pabaltijo blokados taryba (Baltic Supreme Blockade Council) sutiko leisti prekiauti su Lietuva.

Visvien Antantės valstybės buvo susidariusios bloga išpūdį apie Lietuvos politinį nepastovumą ir tariamą vokiečių dominavimą. Valstybiniuose sluoksniuose vyko rivalizacija tarp Valsybės tarybos ir Ministerių kabineto. Tų varžybų ir nesantaikos priežastis glūdėjo pačioje laikinojoje konstitucijoje. 1919 m. sausio 24 d. Lietuvos Valsybės Taryba papildė Lietuvos Valsybės laikinosios konstitucijos pamatinius dėsnius nauju paragrafu, kuris įgalino įstatymus leisti Ministerių Kabinetai, kai nebūna Tarybos sesijų. Atseit, paragrafas šiaip skambėjo: "Visi (Tarybos) prezidiumo skelbiami aktai turi būti ministerio pirmininko ar atitinkamo ministerio kontrasignuoti. Ministerių Kabinetai greta Valsybės tarybos priklauso įstatymų iniciatyvos teisė..."

Tad, atsirado konstituci-

nių kompetencijų dvilypumas ar stačiai dvi valdys. Kai dvi įstaigos turi vienodas galias, tai susidūrimai neišvengiami. Ypačiai kada toms įstaigoms vadovauja valingi asmenys. Taip ir atsitiko Lietuvoje. Laikiniai einais Tarybos prezidiumo pirmininko pareigas Stasys Šilingas konkuravo ministeriui pirmininkui Mykolui Slezevičiui. 1919 m. vasario mėn. kilo kivičas tarp Ministerių kabineto ir kariuomenės vyresnybės dėl Grigaliūno-Glovackio elgesio. Valsybės Tarybos pirm. Šilingas palaikė Glovackį prieš min. pirm. Slezevičių. To pasėkoje, atsiatydino Slezevičiaus vyriausybė. Kovo 12 d. krikščionis demokratas Pranas Dovydaitis buvo pakviestas sudaryti naują kabinetą. Kadangi kairieji atsiskė dalyvauti toje vyriausybėje, Dovydaitis kabinete vyravo krikščionys demokratai. Šis ministerių kabinetas ilgai neištverė - vos mėnesį. Jau kovo 20 d. Dovydaitis pasitraukė iš pareigų, pavesdamas vidaus reikalų min. Aleksandrui Stulginskiui ministerio pirmininko pareigas.

Rimtieji lietuviai politikai suprato, kad vienos partijos valdžia Lietuvoje tuo metu nenaudinga, ypač Antantės akyse. Iš vakarų grįžęs diplomatas Jurgis Šaulys pradėjo derybas su grupėmis dėl naujosios koalicinės vyriausybės. Iki kovo mėn. 28 d. politinės grupės susitarė, kad reikia naujosios konstitucijos, kad naujoje santvarkoje Tarybos tiesioginės galios turėtų būti susiaurintos, atseit, Taryba turėtų tvirtinti sutartis ir paskolas. Visos kitos galios, įskaitant ir vidaus gyvenimą liečiančią įstatymų leidimo kompetenciją, pavesotos Ministerių kabinetui, kuris dar atsakingas tarybai.

Antrą kartą priimtais "Konstitucijos pamatiniais dėsniais" buvo įsteigta Valsybės prezidento postas vietoje jo pakaitos Valsybės trijų asmenų prezidiumo, kurio kompetencijos naujai įsteigtajam ir perėjo. 1919 m. balandžio 4 d.

trečiuoju skaitymu Lietuvos valstybės taryba priėmė II Laikinosios konstitucijos pamatinius dėsnius. Pagal antrojo skyriaus "Valsybės Prezidentas ir jo Kompetencija" šešto paragrafo Valsybės taryba renka Valsybės prezidentą nenusakytai kadencijai. Paragrafas nr. 8 nusako, kad Valsybės prezidentas vykdo vykdomąją valdžią per Ministerių kabinetą. Devintasis paragrafas išdėsto Prezidento galias, būtent, Prezidentas "a) skelbia su savo parašu įstatymus ir sutartis su kitomis valstybėmis; b) kviečia ministeri pirmininką, paveda jam sudaryti ministerių kabinetą ir tvirtina jau sudarytą; c) atstovauja Valsybei) d) skiria pasiuntinius ir priima akredituojamus svetimųjų valstybių pasiuntinius; e) skiria aukštesniuosius kariuomenės ir civilinius Valsybės valdininkus; f) laiko savo žinioje kariuomenę Lietuvos nepriklausomybei bei josios žemių neliečiamybei ginti ir skiria vyriausiąjį kariuomenės vadą; g) šaukia ir paleidžia Valsybės tarybos sesijas." (Žr. Laikinosios Vyriausybės žinios, Nr. 6, 1919 gegužės 8 d.)

Valsybės prezidentui buvo suteikta bausmės dovanojimo teisė (paragrafas nr. 10).

Tretysis skyrius "Valsybės Prezidento teisės leisti įstatymus", sako, kad Valsybės tarybos sesijų tarpe ar per jų pertrauką jis leidžia Ministerių kabineto priimtus įstatymus, kuriuos jis pasirašo. Prezidento pasirašyti įstatymai nepateikiami Valsybės tarybai (paragrafas nr. 13). Valsybės prezidentas turėjo dar reliatyvinę veto teisę, t.y. galėjo Ministerių kabineto priimtą įstatymo projektą grąžinti Ministerių Kabinetai persvarstyti, pastarajam antrą kartą projektą priėmus, Valsybės prezidentas privalėjo įstatymą skelbti arba sušaukti Valsybės tarybos sesiją, kurios sprendimas buvo galutinis.

Valsybės taryba sutiko išrinkti Antaną Smetoną pirmuoju Valsybės prezidentu tuo supratimu, kad pastarasis pakviesias Mykolą Slezevičių sudaryti naują koalicinę vyriausybę. Vyriausybės krizės bei svarstybių metu Antanas Smetona buvo užsienyje. 1919 m. pradžioje Smetona aplankė visas tris Skandinavų valstybių sostines, il-

SPAUDOS BALIUJE pirmą kartą nuotaikingą meninę programą atliks Pirmyn choro solistų kvartetas, vadovaujamas maestro Kazio Steponavičiaus. Nuotraukoje kvartetas repeticijos metu. Iš kairės: akompaniatorė Živilė Modestienė, Valentinas Liorentas, Kristina Mileriūtė, Alvinas Giedraitienė, Algirdas Brazis, Balių ruošia Liet. žurnalistų S-gos Centro Valdyba.

Gedimino Janulos nuotrauka.

Balius, solistų kvartetas ir jauni žurnalistai

Chicagoje, Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos ruošiami Spaudos balių tapo gražia tradicija. Tai ne vien pažmonys, pabaliavojimas, bet drauge ir graži kultūrinio momento akimirka.

Spaudos balius turi ypatingą pasisekimą. Praėjusieji trys netaipino svečių į restoranų sales. Ketvirtasis, ruošiamas š.m. sausio 25 d. Martinique restorano pokylių salėje, susilaukė taip pat Chicago lietuvų ypatingo dėmesio, pritarimo. Numatoma ir šiais metais svečių apie 600 šimtus. Rengėjai planuoja net padvigubinti šokių aikštę salėje, nori užtikrinti visapusišką jaukumą ir gerą balius nuotaiką.

Spaudos baliuose duodama gana įvairi, nuotaikinga, kartais humoru atspindinti meninė programa. Čia didelis talkininkas rašytojas Aloyzas Baronas, dainininkams paruošias dainų tekstus, daugiau iš lietuviškojo gyvenimo aktualijų.

Šių metų Spaudos baliuje turėsime progos pirmą kartą pasigėrėti Pirmyn choro solistų kvartetu, kuriam vadovauja pats maest-

ro Kazys Steponavičius, akompanuojant Živilei Modestienei.

Malonu, kad kvartete dainuoja čia gimę ir auge dainos mylėtojai, sol. Algirdas Brazis, Kristina Mileriūtė, Alvinas Giedraitienė ir iš vėlesniųjų ateivių Valentinas Liorentas. Tai gražus LŽS-gos CV bendradarbiavimas su čia gimusiais ir augusiais lietuviais ir bendrai su veikliu meno vienetu - Pirmyn choru.

Kvarteto dalyviai patys teigia, kad meninė programa būsimanti tikrai nuotaikinga, truputį juoko ir truputį rimties...

Be to Spaudos balius metu bus įteiktos jauniems spaudos bendradarbiams Spaudos balių fondo premijos. Džiugu, kad LŽS-gos centro valdyba sugebėjo išugdyti Daužvardžio Fondą ir vien tik šiais metais jauniems spaudos bendradarbiams premijų išmokėta tūkstantinė dole-rių.

Spaudos balių metu kalbos trumpos. Tik pačios reikalingiausios, kelių minučių. To bus laikomasi ir šiais metais.

Gros Neolituanų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto.

Balius pelnas -- Daužvardžio fondui, jauniems spaudos bendradarbiams ugdyti. Be to, štai Centro valdyba išleido rašantiems vadovą - ŽURNALISTIKĄ, kurios išleidimas kaštavo penki tūkstančiai. Tokio vadovo labai reikėjo. Jame (Nukelta į 5 psl.)

giausiai išbūdamas Švedijoje. Jis tarėsi Lietuvos reikalais su skandinavų politikais, kalbėjosi su laikraščiu atstovais. Ši Smetonos kelionė nemažai padėjo, kad skandinavų valstybės pripažino Lietuvos valstybę de facto ir vėliau de jure.

(Bus daugiau)

IŠ PRAETIES PRISIMINIMŲ... (1)

PAS POŽELĄ IR KAPSUKĄ ...

KAZIMIERAS MAŽONAS

Laiko tekėmės beribėje 55-60 metų laikotarpis neturi reikšmės, bet valstybių gyvenimui gali turėti ypatingos ir jų ateitį lemiančios svarbos. Ka tenka bekalbėti apie tokio laikotarpio reikšmę atskiroms žmogaus gyvenimui, apimančio net dvi žmonijos kartas. Nebe daug liko žmonių kurie dar prieš 55-60 metų, jau subrendusio žmogaus supratimu, stebėjo to laikotarpio pasaulio istorinius įvykius, ypač liečiančius savąją tautą ir jos norą už savo idealus bei savo ateitį. Ir šitų likusių žmonių tarpe daugumoj amžius ir sveikatos palaužtų tą laikotarpį beprisimena netvirtai bei miglotai. Galima neklystant tvirtinti kad už 10-15 metų tokių žmonių ir visai nebeliks.

Teisybė ar ne, kad mirti pasmerktam, paskutinėj prieš mirtį akimirko stoji akyse visas jo praeitis gyvenimas. Gal tai ir tiesa. Greit jau artėjant prie amžinybės slenkstio, dar sklerozės nepalietose smegenyse dažnai ryškiai, sakyčiau reljefiniai prisimena man anos praeities įvykiai, vaizdai, atskiri epizodai, žmonės, vietovės ir net vyksmo dienos oro stovis, lyg tai būtų vykę vakar ar prieš keletą dienų. Tilpę spaudoje mano keli praeities prisiminimai neturi nuoseklaus chronologinio ryšio, nes tai vien prisiminimai atskirų faktų ir vaizdų vyksmų skirtingais laikais. Tai lyg atskiri mūsų gyvenimo mozaikos segmentai ar vitražo atskiri fragmentai. Taigi ir dabar prisimena

man kaip kurie išgyventi įvykiai iš 1918-1921 metų laikotarpio.

Antroį pusę rugpiučio 1918 metais su Tambovo lietuvių pabėgėlių komite- to igaliuojamais ir pabėgėlių sąrašais bei žmonos džiovintais avižinės duonos sausainiais išvykau Mask- von pabėgėlių grąžinimo į Lietuvą reikalui. Kelionė kuri normaliais laikais trukdavo apie 8 valandas šį kartą pareikalavo virš dviejų parų nes dėl grįžtančių iš fronto bei 'miešočininkų' susisiekimas buvo visai pakrikęs. 'Miešočininkais' (miešok - maišas) buvo vadinami miestiečiai vykstantieji su dar turimais vertybingsniais daiktai ir kaimais, kur įvykdė mainų prekybą, su pilnais maisto produktų maišais grįždavo namo. Pinigai kaimui nebeturėjo vertės.

Jau vėlyvą vakarą laimėgai pasiekiau Maskvą, jei neskaityti kelionės man pavogto laikrodžio ir nuo ilgo stovėjimo kiek patinusiu kojų, nes pirmuosius vagonuose su užrašais '8 arkliai, 40 žmonių' talpinoši apie 150, kaip sardinkos konservų dėžėje tik statmenai suspaustų žmonių.

Dėl išvakarės įvykusio social-revolucionierės F. Kaplan pasikėsinimo į Leni- ną, mus laukė kruopštus dokumentų ir daiktų tikrinimas. Miešočininkai su savo sunkiais igytais produktais jau buvo priemiesčiuose išsikraustę. Kadangi pagal komiteto igaliavimą skaičiau 'delegatų' ir apart sausai- nių maišiuko nieko daugiau neturėjau, buvau raudonarmi- ečių be sunkumų praleistas.

Karo stoviui esant, dėl uždrausto nakties metu judėjimo mieste, visi keleiviai privalėjo likti stotyje iki ryto. Stoties aikštėje patruliu- vo latviai šauliai. Visas stoties suolų bei grindų plotas buvo užimtas gulinčiais bei miegančiais. Vargais-negalais suradau stoties užkampą po cementiniais laiptais tuščią vietą, kur atsigules ant cementinių grindų su sausainių maišiuku po galva iš nuovargio tuoj užmigau giliu gaivinančiu miegu kokio seniai nebebuvo paty- ręs.

Pavestą reikalą reikėjo su- tvarkyti dviejose įstaigose, būtent: bendrame 'Pabėgė- lių reikalams komisariate', kurio komisaru buvo Vla- das Pažėla ir 'Lietuvių rei- kalams komisariate' komi-

saro Vinco Kapsuko-Micke- vičiaus vadovaujamo. Su pir- muoju komisariatu buvo surišti ir transporto gavi- mo klausimas, gi antras ejo skriningo-politinės ištikimybės tikrinimo pareigas.

Atsižvelgiant į žmonių mases, kurių išsirikiauvusi eilė tęsėsi gatvėje, patekti į ji atrodė beviltiškas daly- kas. Iš čia laukiančių sužino- jau, kad kaip kurie iš jų jau laukia savaite ir daugiau, kad patekus į šią įstaigą. Apsimečiau esąs tos įstai- gos tarnautoju ir laisvai pro laukiančiųjų eiles užko- piau laiptais prie įėjimo du- rū. Čia jos buvo saugo- jamos nemalonus išvaizdos ir šiurkštaus elgesio žydo sargybinių, kuris žmones įleisdavo pavieniai nesku- bomis. Drąsiai kreipiausi į jį "drauge, turiai asmeninių reikalų pas draugą Požė- lą". "Praeik, drauge". Ir už minutes buvau Pažėlos kabi- nete kurįs pasirašęs doku- mentą, atžymėjęs dienyne pasakė kad transporto prie- monės, maistas bus parū- pinta ir apie išvykimo dieną bus pranešta Tambovo komi- tetui. Po to nukreipė mane į Lazarą Kaganą, kuris už- dėjo šios įstaigos antspau- dą.

"Tovarišč" Kaganas švais- tėsė po kambarį kur dirbo būrys raštininkų ir teko ge- rokai palaukti kol uždėjo rei- kalingą anspaudą. Nors Po- žėla laikėsi kaip įstaigos vir- šininkas neva pritinkamai oriai ir oficialiai, vienok jam, nors ir marksistui, įstaigos antspaudas nepatikėjo. Jį turėjo jo prižiūrėtojas ko- munistas draugas Kaganas. Kaip žinoma šitų fiktyvių viršininkų priežiūros siste- ma yra vienas iš komunis- tinio valdymo pagrindų. Kaip ir visos bolševikinės įstaigos, taip ir Kapsuko komisariatas buvo buvusiuose turtuolių namuose.

Patekęs į šią įstaigą jau- čiausi lyg patekęs į erdvią balius salę. Pasisakius informacijos valdininkui, kad turiu pas komisarą reikalą jis nuro- dė vienoj grupėj besikal- banti vidutinio ūgio neblo- gos išvaizdos žmogų. Pri- ėjus, Kapsukas greit mane pastebėjo ir sužinojęs koku reikalu tuoj nusivedė į savo kabinetą. Patekty pas Kap- suką buvo nepalyginamai lengviau, bet čia nebuvo ir tos spūsties, kaip anam komisariate.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

KAI KURIE LAIKRAŠTINĖS KALBOS AKIBROKŠTAI

Kai kurie mūsų laikraštinių kalbos akibrokštai, lyg kokios rakštys, vis dar tebebado skaitytojų akis. Noriu atkreipti rašančiųjų dėmesį į šiuos labiausiai įkyrėjusius svetimus terminus.

Pyragas ir pyragaitis, slaviškas terminas, jau laisvoje tėvynėje išgyvendintas iš rašomosios kalbos, čia labai vešliai tebeklesti. Net lietuviškų parapijų biuleteniuse rašoma — "pyrogi sale". Jau senai yra atėjęs laikas apsisvalyti nuo šių svetimybų. Užot rašę pyragas, rašykime — ragaišis, o pyragaičio vietoje — sausainis.

Blynas yra tos pačios rūšies svetimybė kaip ir pyragas. Dabar, gavėniai artėjant, vėl mūsų spauda mirgės blynais, blynų vakarais... Lietuvoje visuotinė buvo priimtas ir vartojamas sklandis, slaviško blyno vietoje. Kodėl blynas geresnis už lietuvišką sklandį?

Subatvakaris yra bene pats jauniausias įsiveržėlis į mūsų laikraštinių kalbos žodyną. Iki šiol buvome įpratę skaityti — kultūrinės popietės, kultūriniai vakarai, o dabar staiga pasirodė ir kultūriniai subatvakariai. Argi reikėjo atgavinti senai pamirštą subatą? Ar "subatvakarių" organizatoriai negalėjo rasti tinkamo lietuviško termino? Jei nerandama tam originalios pavadinimo, tiktų laikyti jau praktikuojamą lietuvišką pavadinimą, būtent: kultūrinės popietės, kultūriniai vakarai arba kultūriniai savaitgaliai.

Balius kažkodėl dabar labai gausiai linkniuojamas laikraštinėje spaudoje. Jis, dažnai nevykusiai suprantamas ir įkyriai peršamas, ima badyti skaitytojų akis. Argi mes, savo kuklius pobūvius vadindami baliais, padarome juos garbingesniais ir iškilmingesniais? Priešingai, juos tik nuvertiname netinkamu išpūtimu. Palikime balius ten, kur jie tinka, o mes laikykime sa-

vųjų kuklesnių vaišių, pobūvių, ar iškilmingesnių pokylių.

Rezidencija. Dabar, atrodo, įsigalėjo kažkokia garbės, gerbimo ar pagerbimo manija, kuri reiškiasi ne tik kalbomis, bet ir rezidencijomis. Jei sakysi, kad pobūvis įvyko tokio asmens nuosavyse namuose, tą asmenį gali įžeisti ar paniekinti. Dabar jau būtina sakyti: jo rezidencijoje. Mat, reikia patenkinti savininką garbės troškulį. Ar tuo nesudaro komiškos situacijos? Jei rašome, rašykime lietuviškai. Tada tikrai bus garbingiau už nelietuvišką, iškreiptą klaidžiojimą. Rašykime: sodyba, namas, butas, kiemas, bet ne rezidencija.

Simpoziumas dar neseniai įsigalėjo užsienio lietuvių spaudoje. Lietuviams, nevartojusiems šio žodžio, yra gana sunku su juo apsiprasti, o, antra, ar jis jau būtina reikalingas? Jeigu iki šiol lietuviai išsivertė su savais žodžiais, kam tad reikia dar vieno griozdo? Simpoziumą lengvai gali atstoti lietuviški posėdžiai, susirinkimai, diskusijos, svarstymai, nagrinėjimai ar net naujadaras — svarstybos.

Dialogas, nors ir senai įsigalėjęs mūsų kalboje, šių dienų mūsų spaudoje jau yra įgijęs neįprastą prasmę. Pav., sakoma: dialogus su kraštu, JAV dialogas su Kinija ir t.t. Vadinasi, dialogas jau pasidarė galimas ne tik su asmenimis, bet ir su daiktais. Mūsų kalbai svetimasis reikškinys. Pasitenkime savais žodžiais: pasikalbėjimas, pokalbis, pasitarimas, derybos ir t.t.

Lituanistinė mokykla rodo, kad mes jau priėjome liepto galą. Jau praradome lietuvišką mokyklą, o jos vietoje laikome lituanistinės mokyklas. Vadinasi, ir pavadinimas lietuviškos mokyklos jau yra išgyvendintas. Čia, tur būt, yra viena didžiausia nesąmonė, kurią tremtiniai yra išgalvoję per 30 metų. Reikia skubiai šią gėdingą klaidą atitaisyti — lietuviškas mokyklas vadinti lietuviškai.

Baigdamas noriu pastebėti, kad ir laikraščių redaktoriai turėtų būti atidesni kalbos atžvilgiu. Jie neturėtų praleisti kalbinių nesąmonių.

B. Vyliaudas

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Viena iš daugelio gražių tautinių šokių akimirky, šoktų Tautinio šokių ansamblio Grandis Chicagoje.

CHICAGOS GRANDIS IŠAUGO Į ANSAMBLĮ

JURGIS JANUŠAITIS

Chicagoje jau keliolika metų sėkmingai veikia tautinių šokių grupė Grandis. Vardas kuklus, be pretenzijų. Jis pritekėjo tik ką gimusiai Grandžiai. Tačiau laiko savaraj Grandis liedino narėlį prie narėlio — glaudė šokėjų gretas, jas ugdė ir pagaliau išaugo į didelį būrį. Šiuo metu Grandis turi apie aštuoniasdešimt pastovių šokėjų — berniukų ir mergaičių. Taigi grupės vardas, atrodo, nemenkas. Tuo labiau, kad Grandis nebesitinkina vien tik tautinių šokių. Paskutiniaisiais metais ji į sceną išėjo su "Lietuviškomis vestuvėm". Čia reikalingas dailusis žodis, tautinis šokis, vaidyba ir daina. Ateities planuose Grandis numato ir daugiau sceninių pastatymų. Taigi Chicago susilaukia dar vieno Tautinių šokių ansamblio "Grandies".

To vardo jis pilnai nusipelnė. "Lietuviškomis vestuvėmis, jis džiugino ne tik Chicago, bet ir Kanados,

Detroito, Baltimorės lietuvių. Tautinių šokių koncertais gerėjosi Pietų Amerikos lietuviai. Ansamblio dalyvavo Mažoje tautinių šokių šventėje Los Angeles. Žodžiu, Grandis įaugo į lietuviškosios veiklos plotus vis savo pajėgumu ir ateičiai teikia daug šviesių vilčių.

Štai vienas naujas užmojis. Liet. Televizijoje vedėjas A. Šlutas jau kreipia kameros akį į Lietuviškų vestuvių fragmentus. Grandies vadovybė nori įamžinti mūsų gražių vestuvių tradicijų akimirkas vienos valandos filme. Žinoma, filmo fragmentai bus visai skirtingoje šviesoje rodomi, nei kad matome Grandies sceniniuose Lietuviškų vestuvių pastatymuose. Bus atlikta meniškai, pačios būdingiausios akimirkos, tinkančios mūsų kultūrinių vertybių reprezentacijai. Tas, žinoma, pareikalaus lėšų. Jų reikės sutelkti.

Tam ruošiami Grandies tradiciniai vakarai. Šiais

metais jau dviliktasis tradicinis Grandies vakaras įvyksta sausio mėn. 18 d., šeštadienį, Jaunimo Centre. Programa, kaip paprastai, atliks patys grandiečiai. Vakarą pelnas kaip tik ir bus skiriamas tokio filmo pagaminimui ir Grandies kultūrinėms išvykom už JAV ribų.

Reikia pasidžiaugti Grandies patvarumu. Dalyvių skaičius, kaip matome, jau eilę metų laikosi pastoviai. Ansambliui energingai vadovauja Irena Smiliuskiene, gebanti jaunimą suburti, jį išlaikyti ir duoti paskatos dirbti gražų, lietuvišką darbą.

Ansamblio globa nuoširdžiai rūpinasi Irena Kriaučeliūnienė skirdama daug širdies, darbo, na, ir lėšų. Nemažiau kišeniui atsako ir dr. Leonas Kriaučeliūnas, kuris taip pat su didele atyda ir ypatingu dėmesiu talkina mūsų jaunimui, besiveržiančiam į kultūrinę veiklą.

Grupė Floridos lietuvių po vieno pobūvio.

J. Garlos nuotrauka

Jaunimas mėgsta išvykas. Tai dalinai ji skatina ir nuoširdžiau dirbti. Paskutinioji Grandies išvyka į Washingtoną ir Baltimorę jaunimui paliko gilų įspūdį.

Washingtono Grandį pasitiko dr. J. Genys, Ed. Šumanas. Puikus priėmimas latvių namuose. Jaunimas tu rėjo progos, Br. Arui vadovaujant apžiūrėti Washingtono idomiausias vietas. Kongresmanų E. Derwinski, Hanrahan dėka Grandis, kaip atskira grupė, buvo priimta Senate, Kongrese, Baltimorės rūmuose. Senate papietauta.

Baltimorės Lietuviams Grandis nuvežė "Lietuviškas vestuves". Tai daugumoje senosios kartos lietuviai susirinko pasigėrėti mūsų jaunimu, vaidinimu. Grandiečiai vaidino puikiai, o baltimoriečiai juos ypatingai šiltai sutiko, išlydėjo. Tokios išvykos naudingos dirbančiam jaunimui, naudingos ir tom lietuviškom kolonijom, kur stokoja meninių pajėgų. Ir ateityje ansamblis neatsisako kultūrinių išvykų ir tai numatyta jų veiklos planuose.

Dabartinis ansamblio Grandis rūpestis — pagaminti filmą, suruošti gerą tradicinį vakarą. Tikėtina, kad Chicago lietuviai šias jaunimo patangas ir šį kartą nuoširdžiai sutiks, parems, o tradiciniame vakare, sausio mėn. 18 d., Jaunimo centre užpildys didžiąją salę.

Chicago tautinių šokių ansamblio Grandis, naujų užmojų besiekianti, tenka nuoširdžiai sveikinti ir palinkėti sėkmės kultūrinės veiklos darbų platuose.

FLORIDOS LIETUVIAI

Š.m. sausio 4 d. Juno Beach vietovėje sėkmingai veikias klubas, Metodistų šventykloje, buvo susirinkęs savo metinio apyskaitinio susirinkimo, kurio svarbiausias dienotvarkės punktas buvo naujos klubo valdybos išsirinkimas.

Pagal klubo nusistovėjusį paprotį, prieš susirinkimą kun. Bielskis atlaikė šv. Mišias, kuriose dalyvavo ne tik klubo nariai, bet ir dalis vasarotojų svečių, kurie džiaugiasi pietų Floridos oru ir Atlanto bangomis p.p. Tomkų ir Pilpavičių patogiuose moteliuose.

Susirinkimo pradžioje klubo pirm. J. Daugėla susirinkimą vesti pakvietė į prezidiumą Garmų, Mickų ir A. Pilpavičienę. Savo atsistatydinimo žodyje, visos klubo valdybos vardu J. Daugėla dėkojo klubo nariams už darnų bendradarbiavimą, kas padėjo nuveikti keliolika ne eiliųjų užsimojimų, o ypač Naujų Metų sutikimą; patarasis praėjo su didžiulių pasisekimu ir jame dalyvavo virš 130 asmenų iš įvairių JAV vietovių.

Susirinkusieji slapto balsu vimu 1975 metų laikotarpiui klubui vadovauti išsirinko šiuos asmenis: V. Aušrotienę, A. Biliūnienę, J. Daugėlą, A. Diršę, V. Mazoliauską, A. Pažerinę ir V. Tomkų.

Po susirinkimo klubo narsūs susirinkusius svečius ir narius pavaišino kavute ir skanėstais.

(b)

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Žurnalistai...

(Atkelta iš 4 psl.)

bendradarbiauja net trisdešimt mūsų aktyviųjų žurnalistų — įvairių sričių. Ateities planuose yra numatyta taip pat didesnių užmojų.

Čia tesuminėjau tik kelias veiklos detales. Jų yra daug daugiau. LZS-gos Centro Valdyba ypatingai vertina Chicago lietuvių dėmesį ir visokeriopą paramą, kuri juntama ruošiant įvairias akademijas mūsų žymiesiems spaudos žmonėms pagerbti ar Spaudos balius, į kuriuos atsilanko visų įsitikinimų, visų pažiūrų, visų religijų, visų profesijų tokie malonūs žmonės.

Ir šių metų Spaudos baliuje turėsime progos nuoširdžiai pabendrauti, paįusti, kad spaudos žmonės visa širdimi ir su meile bei pagarba lietuviui talkina visose gyvenimo srityse.

Spaudos balius reikalauja galima kreiptis į LZS-gos išdininką Jurgį Janušaitį, Paramos prekybos.

J. Šešupis

KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS

PETRAS LELIS

LASS SUVAŽIAVIMAS

Gruodžio 7 d. Liet. Namuose įvyko Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio vietininkijos suvažiavimas, kuriame trejiems metams išrinktas vietininkijos pirmininku Stepas Jakubickas ir valdybos nariais P. Adomaitis, G. Urbonas, S. Beržinis, J. Vieraitis, A. Ušvaltas ir P. Gabrys. Kontrolės komisijon: dr. K. Liutkus ir V. Streitas. Suvažiavimas baigtas iškilminga vakariene.

St. Jakubickui, sulaukusiam 65 m. amžių, buvo sugiedota "Ilgiausių Metų".

KŪČIOS IR NAUJI METAI

Gruodžio 22 d. Lietuvių Namų didžiojo salėje buvo atšvęstos Ateitininkų Kūčios, o gruodžio 24 d. bendros Liet. Namų Kūčios. Abejose dalyvavo po 300 žmonių.

Jau treči metai kai ruošiamos bendros L. N. Kūčios, kuriose kasmet dalyvių skaičius didėja. Stalai buvo apkrauti įvairiais tradiciniais liet. kūčių valgiais. Pirm. J. Strazdas pasveikino susirinkusius ir apibūdino kaip buvo švenčiamos Kūčios Lietuvoje. Po vakarienos vaikai ir jaunimas atliko muzikos ir kalėdinių giesmių programą.

Naujų Metų sutikimai vyko visose didžiosiose lietuvių salėse. Prisikėlimo parapijos ir Liet. Namų salėse dalyvių buvo maždaug po 500, o Anapilio salėje kiek mažiau. Sutikimas visur beveik šabloniškas: 12 val. vadovo žodis, šampanas, Lietuvos himnas, valiaičiai ir glebėsčiavimai su linkėjimais.

Po to vizitai prie kitų stalų, raitimasis šokių sukuriuose ir gal betikslis moklinėjimas iki 2 val. nakties...

LINKSMOS IR LIUDNOS KALĖDOS

Nors kalėdiniuose sveikinimuose minime "Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų", bet nevisada Kalėdos yra linksmos, kai kam net labai liudnos. Toronte gruodžio mėn. antrojo pusėj mirė keletas lietuvių nesulaukę Kalėdų, būtent: Čirūnas Antanas 74, Kriščiūnienė Marija 79, Bacevičius Juozas 86 ir Kalėdų pirmą dieną Bleizgys Jonas 58, po operacijos. Pastarasis buvo aktyvus L. N. narys ir verslininkas.

Sausio 6 d. ligoninėje mirė Brakienė Elena 78 išauginusi 5 sūnus ir 4 dukras.

Paliko liūdintį vyrą. Visi jie palaidoti liet. kapinėse Anapilyje. Paskutiniu laiku Toronte atsirado gražus paprotis — vieton gėlių mirusiems, aukoti jų pagerbimui kilniam lietuviškam reikalui. Gėles po dviejų dienų išmetamos, o auka pasilieka amžinai. Vieton gėlių čia minėtiems mirusiems J. Strazdas paaukojo \$100 Lietuvių Namams. Tautos Fondo Toronto sk. pirm. A. Fieravičiaus iniciatyva, J. Bleizgio laidotuvių metu, surinkta Tautos Fondui \$1000.

LIETUVIŲ NAMUOSE

Gruodžio 21 d., šeštadienį, žemutinėje salėje įvyko Toronto universiteto lietuvių studentų klubo prieškalėdiniai šokiai. Dalyvavo 200 studentų. Gruodžio 22 ir 24, kaip jau minėjau buvo Kūčios. Gruodžio 23, lietuviškų parengimų nebuvo, bet visose patalpose vyko prieškalėdinis bingo su 900 dalyvių. Loterijos būdu bingo lošėjams buvo dalinami kalakutai... Prieš dvi savaites L. N. gavo Liquor Control Board leidimą gėrimų barui atidaryti. Prieš atidarymą Likerio pareigūnai dar turės patikrinti stalų išdėstymą, čiaupų įrengimą ir kitus reikalavimus. Stalai ir kėdės turi būti specialaus tipo, jie jau pagaminti ir greit bus pristatyti. Nors L. N. turi šimtą stalų ir tūkstantį kėdžių, bet L.C.B. biurokratai jais nepatenkinti, mat kėdės turi būti su atlošomis ne tik nugarai, bet ir alkūnėms pasiremti (kaip sostas), kad gink Dieve, įsigėres neišvirstum... Baras bus atidarytas šį sausio mėn. Kadangi jis nebus viešas, tai paklausiau pirmininko kaip jis išsilaikys. Strazdas atsakė taip: "Kodėl manai kad neišsilaikys, žiūrėk tokioj Utenoj gyvena tik 6 tūkst. lietuvių, buvo 3 ar 4 traktieriai ir visi gerai vertėsi, o Toronte turim 10 tūkst. lietuvių. Juk žinai kad lietuviai, kam ne kam, bet išgėrimui pinigų nesigaili".

• Šventaragio I tomas kietais viršeliais išparduotas. Galima gauti tik minkštais viršeliais — kaina 5 dol. Šventaragio II tomo kietais viršeliais liko tik ribotas skaičius. Norintieji įsigyti, prašome neatidėlioti, siųsti tuoj pat užsakymą, pasinaudojant Dirvoj spausdinamu kuponu.

Detroito Aušros liuanistinės mokyklos mokiniai gieda kalėdines giesmes. K. Sragausko nuotrauka

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

AUŠROS LITUANISTINĖS MOKYKLOS
25 METŲ SUKAKTIS

Gruodžio 22 d. 1 val. šv. Antano parapijos mokyklos patalpose įvyko Aušros liuanistinės mokyklos Kalėdų eglutė ir tuo pačiu buvo atšvęsta tos mokyklos 25 metų sukaktis.

Iškilmę atidarė tėvų komiteto pirmininkas Stasys Račiukaitis.

Atsistojiu ir tylos minutė buvo pagerbtas miręs parapijos klebonas ir Aušros mokyklos įkūrėjas kun. dr. Ignas Boreišis. Po to padėkota dabartiniam klebonui kun. Kazimierui Simaičiui, kuris 23 metai kaip yra šios mokyklos kapelionas.

Aušros liuanistinės mokyklos mokiniai: Linas Barauskas, Algis Nemunis, Vytautas Šnapštytė, Rūta Šnapštytė, Jūlytė Žebraitytė, Vilija Telyčėnaitė, Ben. Balnius, Natalija St. John, jaunutis Zubrickas ir Kastytis Zubrickas suvaidino vaizdelį "Lietuviškos kūčios".

Po to giedojo Kalėdines giesmes ir laukdami atvykstančio Kalėdų senelio šoko ratelį ir dainavo.

Atvykęs Kalėdų senelis vaikučius apdalinė dovanomis, o pirm. Stasys Račiukaitis nepamiršo ir mokytojų: kun. K. Simaičiui ir Eug. Zubrickiui įteikė irgi dovanas. 25 metų sukakties proga sveikino: Marijonas Šnapštys, Dariaus ir Girėno klubo ir Lietuvių Namų Draugijos pirmininkas Antanas Norus, Amerikos Lietuvių Balso klubo Kazys Gogelis ir kiti.

Aušros liuanistinė mokykla šiuo laiku nėra didelė, bet jos atliekami darbai labai dideli. Į mokyklą atvyksta ir tokių vaikų, kurie visai nekalba lietuviškai. Yra keletas mokinių iš mišrių šeimų. Mokykloje mokytoja: kun. K. Simaitis, Eug. Zubrickienė ir jiems talkininkauja buvę šios mokyklos mokiniai: Juozas Račiukaitis ir Donatas Bitleris. O visą našta daugiausiai neša tėvų komiteto pirmininkas Stasys Račiukaitis.

Meninei daliai pasibaigus parapijos kavinėje mokytojams, tėvams ir svečiams buvo suruoštos vaišės. Vaišių paruošimu pasirūpino Stasys Račiukaitis.

Vasario 8 d. 7 v.v. Kultūriniam Centre Detroito ateitininkai rengia koncertą-balių užgavėnių proga ir kviečia visus atsilankyti.

Balfo 76 skyrius rinklavo vasarą baigė 1974 m. gruodžio mėn. ir suvesti daviniai rodo, kad surinkta \$4,652.25.

Jūrų šaulių švyturio kuopos naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiais: pirmininkas Alfa Sukys, I vicepirmininkas Antanas Sukauskas, II vicepirmininkas Romas Macionis, finansų sekretorius ir kasininkas Vincas Rinkevičius, sekretorius Petras Bitleris, sporto vadovas Jonas Balys, jaunimo vadovas Mykolas Kizys, Pilėnų stovyklos įrengimų vadovas Antanas Šiurkus ir stovyklos komendantas Stepas Lungys. Parengimų vadovas Juozas Kinčius. Moterų sekcijos vadovė Vera Kulbokienė.

Revizijos komisija: pirm. Albertas Misjūnas ir nariai: Adolfas Armalis ir Algis Bražėnas.

Garbės Teismas: pirm. Vincas Šarka, nariai: Kazimieras Daugvydas ir Juozas Braziūnas.

SLA 352 KUOPOS NAUJA VALDYBA

SLA352 kuopos susirinkime sausio 5 d. Lietuvių Namuose, buvo įvesdinta nauja išrinkta 1975 metams kuopos valdyba: pirmininkas — Petras Januška, vicepirm. — Vacys Kriaučiūnas, sekretorė — Birutė Januškienė, finansų sekretorė — Elžbieta Jodinskienė, išdininkas — Antanas Norus, išdo globėjai — Bronius Burba ir Mykolas Balčiūnas.

Daktaras kvotėjas dr. Martyna Miškinienė. Kuopos korespondentas Antanas Grinius.

SLA 352 kuopa turi virš 300 narių ir, gal būt, yra didžiausia Detroito. Kuopa remia labdarą ir metų bė-

gyje tam tikslui išleido 75 dol.

SLA 200 kuopos 1985 metams yra išrinkta tokia valdyba. Pirmininkas Antanas Sukauskas, vicepirm. Kazys Spakauskas, finansų sekretorė Marija Brown-Sukauskaitė, kasininkas Julius Rimkūnas, išdo globėjai Antonė Vaitkūnienė ir Feliksas Blauzdys. Kuopas kasoje 1975 m. sausio 1 d. turi apie 300 dol.

• Detroito Moterų ansamblis pavasarinį dainų vakarą su vaišėmis ir šokiais rengia balandžio 12 d. Ansamblio pirm. E. Radienė, sekr. A. Muliolienė ir išd. D. Navjokaitienė tvarko ūkinius ir techniškus parengimo reikalus, kurioms talpininkauja visos ansamblio narės.

RADIJO KLUBO POBŪVIS

Amerikos Lietuvių Radijo Klubas "Lietuvių Balsas" sausio 19 d. 12 val. Lietuvių Namuose ruošia pobūvį. Veiks turtingas dovanų stalas ir įvairių skanių lietuviškų valgių svetainė ir gėrimų baras.

Dovanų stalą tvarkys V. Kankalis ir J. Marčiukaitis. Maistą ruošia S. Dryžienė.

ALRK išlaiko radijo valandėlę "Lietuvių Balsas" ir jos perduodamos žinios girdime sekmadieniais 8:25 — 9:05 ryte.

Klubas valdybą kviečia visus Detroito ir apylinkių lietuvius tą dieną atsilankyti į pobūvį ir tuo paremti lietuvišką radijo valandėlę.

LITERATORINĖ POPIETĖ

L.Ž. S-gos Detroito skyrius vasario 2 d. Stasės ir Stepo Smalinskų sodyboje 21341 Dartmouth Dr., Southfield, Mich. rengia literatūrinę popietę ir joje bus įteiktos premijos jauniems žurnalistams: Viktoriui Nakui, Robertui Seleniui, Vidai Skiotytei, Irenai Sventickaitei ir Aidai Smalinskaitei ir Linui Mikulioniui.

Norintieji popietėje dalyvauti iš anksto registruojasi pas Vladą Selenį, telef. 293-4611.

LSB VADOVAMS ŽINOTINA

Iki 1975 vasario 1 d. skautų vienetai privalo atsiskaičiuoti:

1. Prisiųsdami vienetų registraciją su nario ir registracijos mokesčiais. Daviniai paruošiami 3 egz. iš kurių vienas siunčiamas LSB BS-ai, antras — Rajono Vadeivai, o trečias lieka vieneto byloje.

(Gyvenantieji užjūryje nario ir reg. mokesčio nemoka). Primenama, jog skautininkų nario mokeskis nuo 1975 m. LSS Tarybos nutarimu pakeltas iki 5 dol.

2. Prisiųsdami kartu su nario ir reg. mokesčiu ir tradicinį Kalėdų gerą darbą mūsų broliams Europoje ir Pietų Amerikoje paremti. LSB VS-as, kviesdamas prie šios paramos prisidėti, siūlo nuo kiekvieno vilkiuko po 25 ct., skauto 50 ct., skauto vyčio ir skautininkų po 1 dol. ar daugiau.

3. Prisiųsdami vienetų išdų revizijos komisijos aktus. Ištrauka iš LSB piniginių atskaitomybės nuostatų:

"Metams pasibaigus laike dviejų savaitių tunto ar vietos kontrolės komisija sudaryta iš tuntininko, vieno iš tunto skautininkų ar draugininko, tėvų komiteto pirmininko ar jo paskirto atstovo patikrina tunto išdininko knygas ir tikrinimo aktą pasiunčia Rajono Vadeivai ir LSB VS".

SKAUTŲ AIDAS. Pagal LSS Tarybos nutarimą Skautų Aida privalo prenumeruoti visi skautai ir jo prenumerata renkama kartu su nario mokesčiu. Jeigu šeimoje yra daugiau skautų-skaučių, tai prenumeruoja tik vienas šeimoje.

LSB Inf.

PASKUBĖKITE ĮSIGYTI 'ŠVENTARAGI'

Antra laida nebus leidžiama

VYTAUTO ALANTO istorinis romanas "ŠVENTARAGIS" antrasis tomas jau išsiuntinėtus knygų platintojams. Norintieji gali įsigyti ir tiesiog Dirvoje. Knyga 616 psl. kietais viršeliais 9 dol. Minkštais viršeliais 8 dol. Galima dar gauti ir pirmąjį tomą (minkštais — 5 dol.).

— — — A T K I R P T I — — —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man:

Šventaragis I tom. minkšt. virš.

Šventaragis II tom. kiet. virš., minkšt. virš.

Pavardė ir vardas

Adresas

Detroito moterų ansamblis, vad. S. Slizio, atlikęs meninės programos dalį Kudirkos sutikime. Dainuoja duetą B. Beržanskienė ir Č. Plūrienė. K. Sragausko nuotrauka

MULTIPLE AND SINGLE SPINDLE EQUIPMENT TOOL ENGINEER

Must have experience with National Acme or New Britain multiple spindle chucking machines performing high production volume on steel forgings and castings. Must be capable of total chucking machine concepts.

Experience must include:

- INITIAL TOOL LAYOUT
- TOOL DESIGN
- CAM DESIGN
- TOOL IMPLEMENTATION
- SET UP AND OPERATOR TRAINING

Must be able to communicate with shop personnel. Will have total responsibilities for conception through implementation.

Must be willing to relocate

Send resume to Phil Wells.

KISCO COMPANY

6300 St. Louis Ave., St. Louis, Missouri 63121

An Equal Opportunity Employer

(4-6)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ SOLIDARUMAS IR PASISVENTIMAS IR VĖL SUTAUPĖ \$9000.00 LIETUVIŲ NAMAMS CLEVELANDE

Praeitais metais gruodžio 23 d. Clevelando Lietuvių Namuose skoningai ir moderniškai įrengti visuomenės kambariai. Juose vyks organizacijų posėdžiai, susirinkimai, repeticijos ir taip pat čia bus Čiurlionio Ansamblio Centras.

Šį maždaug \$20,000 projektą buvo nutarta vykdyti ūkišku būdu, vakarais ir savaitgaliais ir su lietuvių amatininkais. Tokiu būdu ne tik sutaupyta, bet ir 95% už darbą išmokėti pinigai liko lietuvių rankose (išmokėta lietuviams).

Prie šio projekto dirbo

sekantieji asmenys (žiūr. foto), kurie gruodžio 23 d. susirinko darbo užbaigimo vakarienei.

KONKURSAS CLEVELANDO JAUNIMUI

ALT Clevelando skyrius, Vasario 16 proga, skiria premijas moksleiviams už rašinėlį: "Ką man reiškia Vasario šešioliktoji?" Rašinėlis turi būti neilgesnis kaip trijų puslapių ir atsiųstas Altos Skyriui iki vasario 5 dienos šiuo adresu: Clevelando Skyrius, 351 Blissfield, Willowick, Ohio 44194.

Trijų geriausių rašinių autorių turės progą juos perskaityti minėjimo metu ir gaus 25, 15 ir 10 dolerių premijas.

• Pirmos pagalbos kursų rengia Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa vasario 9, 23 ir kovo 2 d. Naujos parapijos mažoje salėje. Paskaitos prasidės 3 val. p. p. Skaitys dr. Miliauskas, dr. J. Stankaitis ir dr. K. Pautienis.

Sėdi iš kairės: statybininkas, grupės vadovas dir. Juozas Duleba, statybų suorganizavęs ir koordinavęs Namų dir. Edvardas Stepas, elektros ir dekoratyvinių šviestų specialistas inž. Arėjus Natkevičius ir Liet. Namų Direkcijos pirmininkas adv. Algis Širvaitis. Stovi iš kairės: Tinkuotojas Jonas Žagaras, dažytojas — sienų dekoratorius Vitas Damuševičius, stalius, lubų specialistas Benius Paulionis, dažytojas — medžio užbaigimo specialistas Jonas Citulis, stalius — grindų ir sienų spec. Stepas Butrimas, tapetuotojas R. Jordanas, elektrikas Richardas Duleba, stalius sienų ir durų specialistas Telesforas Duleba.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7¾%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$40,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Sausio 19 d., sekmadienį, 10:30 val., šv. Mišios šv. Jurgio bažnyčioje, už žuvusius ir gyvuosius šaulius bei sukilėlius. Šaulės — solistė Nora Braziulienė, vargonais pritarant Genovaitei Karsokienei, atliks pritaikintas giesmes.

MINĖJIMO AKTAS

4 val. p. p. NAUJOSIOS PARAPIJOS SALĖJE.

Oficialioje dalyje ilgamečio klaipėdiečio, vaistininko KAZIMIERO MAŽONO žodis. Protokolo vykdytojas — šaulys PRANAS KARALIUS. Meninę programą atliks Chicagos Dramos Teatrų Festivalyje premijuotas ROCHESTERIO JAUNIMO TEATRAS — suvaidins Vinco Kudirkos satyrinę komediją "VIRŠININKAI".

Scenai pritaikė rašytojas JURGIS JANKUS.

Režisierius — MARTYNAS CIEMINIS.

Grimorius — STASYS ILGONAS.

Bilietai kainos: 2, 3, 4 dol. Pensininkams ir moksleiviams pusė kainos. Bilietai gaunami prie įėjimo.

Clevelando šauliai kviečia visus lietuvius į minėjimą atsilankyti, pasigrožėti šauniuoju jaunimo teatro vaidinimu ir pagyventi brangiosios Baltijos jūros prisiminimus.

ORGANIZUOJASI AUKŠTESNIEJI LITUANISTIKOS KURSAI

Studentai, aukštesniųjų mokyklų mokiniai baigę lit. mokyklą ir visi kiti lietuviai, norintieji pagilinti lietuvių kalbos, literatūros bei kitų lituanistikos dalykų žinias, prašomi registruotis pas Apyl. Valdybos sekretorių J. Žilionį (tel. 486-5275). Susidarius pakankamo dydžio grupėms, studijos prasidės. Vieta — Naujos parapijos patalpos. Dienos ir valandos bus paskelbtos susitarus su klausytojais.

• LB Socialinis skyrius vadovaujamas V. Bacevičiaus praėjusių švenčių proga suorganizavo ligonių ir senelių apylankymą. Talkininkų grupę sudarė skautininkės ir židinetės. Aplan-kyta 18 asmenų arba šeimų. Kuklios dovanėlės ir pasveikinimas švenčių proga ap-lankytiems teikė gero džiaugsmo.

• LB Kultūrinių vakarinių rengimo komisija (pirmininkas V. Mariūnas, nariai — dr. D. Degesys, J. Stempužis, Ingr. Bublienė ir D. Stanišienė) š. m. sausio 25 d. (šeštadienį), 7 val. vak. Lietuvių namuose rengia įdomią vakaronę-alutį. Bus diskusijos tema "Kas svarbiau: politika ar kultūra?" Vakaronės mecenatas Dr. B. pažadėjo nupirkti gerą alučio statinę, o rengėjai parūpins virtų šutintų žirnių ir lietuviško sūrio. Visi, kas tik domisi diskusijų tema, mielai kviečiami.

Vasario 22 d. (šeštadienį) Lietuvių namuose rengiama kita vakaronė. Čia išgirsime įdomią dr. P. Joniko paskaitą tema "Kodėl senoji Lietuvoj lietuvių kalba nebuvo oficialioji kalba?" Be to, St. Barzdukas aptars naują P. Joniko veikalą "Lietuvių Kalbos Istorija".

• Ramovėnų vakaronė ruošiamą šį šeštadienį, sausio 18 d. Lietuvių Namuose Čiurlioniečių patalpose. Nariai maloniai kviečiami dalyvauti.

• Salamander batų krautuvėje, 2546 Lorain Ave., vyksta batų išpardavimas. Išparduodama pirmą kartą krautuvės istorijoje visi vaikų, moterų ir vyrų batai: reguliarūs ir žieminiai su šiltu pamušalu. Gera proga nusipirkti batus sau ar pasiuntimui į Lietuvą papigintomis kainomis.

Smulkesnes informacijas galite gauti paskambinę telefonu 241-6788. (3-4)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 19 D. Klaipėdos atvadavimo sukakties minėjimas, Rengia šauliai.

SAUSIO 25 D. Lietuvių Namuose vakaronė, Rengia LB kult. parengimų komisija.

SAUSIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties minėjimas-akademija Liet. Namuose

VASARIO 1 D. Literatūros vakaras, Rengia moksleiviai ir studentai ateitininkai.

VASARIO 8 D. Tradicinis blynų balius, Rengia Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas.

VASARIO 22 D. Kultūrinė vakaronė Liet. Namuose, Rengia LB kult. rengimų komisija.

KOVO 9 D. Purvio minėjimas Lietuvių Namuose, Rengia Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa.

KOVO 15-16 Adomo Galdiko paroda, Ruošia ateitininkai.

KOVO 22 D. Kaziuko mugė Nauj. parapijos salėje.

KOVO 23 D. Vysk. Valančiaus mokyklos 25 metų sukaktis.

BALANDŽIO 5 D. ALIAS ir Chio Lietuvių Gydytojų Draugijos pavarinis balius Lietuvių Namuose.

BALANDŽIO 6 D. Židinių madų paroda Nauj. parap. salėje.

BALANDŽIO 19 D. Grandinėlės šventinis vakaras-balius.

BALANDŽIO 26 D. Čiurlionio ansamblio 35 m. sukakties koncertas.

Rochesterio jaunimo teatro aktoriai sausio 19 d. Clevelande suvaidins "Viršininkai". Nuotraukoje studentai Kristina Sabalytė ir Tadas Klimas.

Jurgio Jankaus nuotrauka

GEGUŽES 3-4 D. Ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽES 16-18 D. Lituanistinio instituto suvažiavimas.

GEGUŽES 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos su-kaktuvinis seimas ir banketas.

BIRŽELIO 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų pabaigutvų aktas N. parap. salėje.

BIRŽELIO 22 D. Pensininkų klubo Joninių gegužinė.

BIRŽELIO 29 D. LKVS Ramovė gegužinė.

LIEPOS 6 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

SPALIO 18 D. Dirvos 60 metų sukaktuvis balius-akademija.

LAPKRIČIO 22 D. Kariuomenės šventės minėjimas. Ruošia LKVS Ramovė.

WANTED AT ONCE COLOR MATCHERS

Experienced persons to work with colored coatings to coordinate and monitor machine runs. Please contact:

Jim Anderson
LUDLOW SPECIALTY
PAPERS

Cummings St.,
Ware, Mass. 01082
413-967-6204

An Equal Opportunity Employer (92-4)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS SKILLED HELP FOR A NEWLY RELOCATED MANUFACTURER

of special cutting tools wishes to employ the following UNIVERSAL MILLING MACHINES OPERATORS experienced on spiral milling machines

TOOL and CUTTER GRINDERS Must be able to set up and work from blue prints. Steady work for qualified men. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply in person:

MULTI-CUT, INC.
4320 Airwest SE.
(Off 44th and Broadmoor)
Kentwood, Mich. 49508
616-698-6980

(3-9)

Aplankykite lietuvišką krautuvę Parmoje.

Geriausio maisto produktai, vietiniai ir importuoti. Didelis pasirinkimas sūrių, dešrų ir mėsos

MEAT MART INC.

Savininkas V. JANONIS

10405 Pleasant Valley & York Rd.

Parma, Ohio

Tel. 845-4935

Krautuvė atidaryta pirmą iki ketvirtą. 9-7 v. v. Penktą. 9-9 v. v. Šeštą. 9-6 v. v. Sekmą. 10-3 v. p. p.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Dirvos skaitytojams** Chicagoje. Maloniai esate kiekvienas Jūs kviečiami į Dirvos vakarą-balių Chicagoje, rengiamą vasario 1 d. taut. namų pastogėje (6422 So. Kedzie Ave.). Norintieji vakare dalyvauti, prašomi registruotis vietas telef. 476-6341 (Kremerienė) arba 434-7270 (Valiukėnienė).

• **Vilija Kerelytė** maloniai įsijungė į Dirvos vakaro Chicagoje talkininkus, kaip vakaro programos pranešėja.

Dirvos vakaras rengiamas liet. tautinių namų pastogėje, vasario 1 d. Vakaro meninė programą atliks dainininkė N. Aukštuolienė ir East Chicagos vyrų oktetas, vadovaujamas muziko Antano Giedraičio, šokiams gros studentų orkestras "Vytis". Vakaro pelnas skiriamas Dirvai.

• **K. Vaičiūnas**, Clevelande, prie N. Metų linkėjimų Dirvai pridėjo auką 12 dol. Ačiū už linkėjimus ir auką.

• **Paštininkų valdyba** Chicagoje Dirvai paremti atsiuntė auką 10 dol. Ačiū.

• **Grandis** 12-tasis tradicinis vakaras įvyks šeštadienį, sausio 18 d. 7:30 val. vak. Jaunimo Centre. Įėjimo auka 4 doleriai. Bilietus prašome užsisakyti pas p. Vaitkienę, tel. 325-6489.

• **Los Angeles** lietuvių kolonija nėra mirštant. Taip skelbia parapijos biuletenyje kleb. prel. J. Kučingis. Pernai ten gimė 23, mirė 24 ir iš kitų kolonijų persikėlė gyventi keliolika žmonių.

• **V. Matulevičius**, Weston, Kanadoje, atsiuntė auką Dirvai paremti 12 dol. Ačiū.

• **Skulpt. P. Vėbra**, Chicagoje, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 12 dol. linkėdamas sėkmės N. Metuose. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Euphrosinė Mikužiūtė**, Chicagoje, visuomenininkė, sveikindama Dirvą su N. Metais atsiuntė auką 15 dol. Ačiū už sveikinimus ir auką.

• **Juozas Žvynys**, Chicagoje, Dirvai paremti atsiuntė 10 dol. Ačiū.

CHICAGOJE!

Maloniai kviečiame Jus ir Jūsų prietelius
atsilankyti į

CHICAGOJE!

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS CHICAGOS, EAST CHICAGOS
IR CICERO SKYRIŲ RENGIAMĄ

DIRVOS VAKARĄ-BALIŲ

1975 M. VASARIO 1 D., LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ PASTOGĖJE,
6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje. Pradžią 7:30 val. vak. Įėjimas asmeniui 10 dol.

Vietos užsakomos tel. 476-6341 (Kremerienė) arba 434-7270 (Valiukėnienė). Meninę vakaro programą atliks dainininkė Natalija Aukštuolienė ir East Chicagos vyrų oktetas, vadovaujamas muziko Antano Giedraičio. Šokiams gros jaunimo orkestras Vytis. Vakaro pelnas skiriamas DIRVAI.

RENGĖJAI

• **Vladas Matulionis** sveikindamas Dirvą su N. Metais pridėjo auką 3 dol. Ačiū už sveikinimus ir auką.

• **J. Rugienius**, Detroit, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką Dirvai 7 dol. Ačiū.

• **Bostono Vyrų Sekstetas**, per savo pirm. Helmutą Lingertaitį, atsiuntė Dirvai auką 10 dol. su linkėjimais toliau tęsti lietuviškos periodikos darbą, kuris visiems lietuviams yra mielas ir reikalingas. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Dr. Juozas Bartkus**, Chicagoje, buvęs Vilties draugijos pirmininkas, apmokėdamas keliems asmenims siunčiamos Dirvos prenumeratas ir knygą Šventaragis, Dirvai paremti pridėjo auką 22 dol. Ačiū už paramą.

• **ALT S-gos Detroito** skyrius per išd. Juozą Leščinską Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• **Dr. K. Pautienis**, Clevelande, Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos pirmininkas, Dirvai paremti atsiuntė 10 dol. Ačiū.

• **LB Lemonto Apylinkė** praneša, kad valdybos narys stud. Romas Kronas, per LB paskelbtą spaudos vėją Dirvai surado du naujus skaitytojus. Nuoširdžiai dėkojame už talką.

• **Algimantas Gureckas** pirmininkauja komisijai kuri sekančioje Laisvinimo Darbo konferencijoje referuos tarpveiksninio darbų pasidalinimo ir jų finansavimo klausimu. Į minėtą komisiją atstovais įeina sekančios asmenys: dr. Stasys Bačkis (atstovaujantis Lietuvos Diplomatinijos šefą), Aleksandras Vakselis (Vlikas), Juozas Skorubskas (Alta), Arvydas Barzdukas (PLB) ir Algimantas Gečys (JAV LB). A. Gureckas (JAV LB) temai plačiau išnagrinėti turi teisę telkti patarėjus ir iš ne veiksmų paskirtų atstovų tarpo. Konferencija, kuri bus tęsinys 1974 metais įvykusios White Plains, N. Y. konferencijos, pramatyta šaukti 1975 metų pavasarį.

EGLUTĖS SUKAKTIES ŠVENTĖ

Birželio pirmą sekmadienį tai bus ir I-ji birželio diena 1975 m. Putnam, Seserų sodyboje ruošiamą EGLUTĖS šventę, paminėti 25 metų EGLUTĖS sukaktį. Lituanistinių mokyklų mokytojus prašome paorganizuoti jaunimą, kad daly-

Toronto tautinių šokių ansamblis Gintaras koncertuos Bostone š.m. vasario 1 d. V. Bacevičiaus nuotrauka

TORONTO TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS "GINTARAS" KONCERTUOS BOSTONE

Koncertas įvyks š. m. vasario mėn. 1 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare, So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubui III-čio aukšto salėje, 370 Broadway, So. Boston. Po koncerto vaisių ir šokiai. Šokiams gros to paties ansamblio orkestras.

Salėje vietos numeruotos. Bilietai iš anksto gaunami pas M. Subatį, tel. 282-1992, I. Nenortienę, tel. 825-1832 ir "Keleivio" redakcijoje, tel. 282-3076. "Gintaro" ansamblis, vadovaujamas p. Juozo ir Ritos Karasiejų, yra reprezentacinis Kanados ansamblis, savo sąstata turįs 140 šokėjų, oktetą ir orkestrą. Bostone koncertuos to ansamblio 50 šokėjų grupė. Bostone koncertą ruošia skautai, minėdami savo veiklos 25-rių metų sukaktį.

vautų šventėje. Organizacijos gal minėtą dieną neruošė savų švenčių, bet vyktų į EGLUTĖS šventę. Tėveliai prašomi atvykti su jaunu, kad ir vežimėliuose esančiu. Vietos užteks vaikams ir vežimukams.

Dienos programoje bus šv. mišios, pietūs, meninė dalis salėje, žaidimai lauke. Smulkesnė šventės programa bus pranešta vėliau.

Turintys klausimų šventės reikalu, prašome kreiptis: EGLUTĖ Immaculata Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Telef. 203-928-5828.

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

B. Vanagas, Australia, \$4.00
Ambroze Zatkus, Redondo Beach 7.00
J. Lušaitis, Philadelphia .. 2.00
J. Chmieliaskas, Los Angeles 7.00
J. Jurgilas, Granada Hills 2.00
S. Giedrikis, So. Orange. 2.00
V. Kazlauskas, Toronto .. 7.00
J. Vaitkus, Toronto 2.00
J. Grigaitis, Chicago 7.00
K. Pažemėnas, Los Angeles 2.00
A. Matioška, Dorchester 4.00
A. Lapšys, Dedham 2.00
V. Matulevičius, Weston 12.00
V. Kasakaitis, Willowick 2.00
P. Sirgėdas, Cicero 5.00
N. Gintalas, Baltimore .. 3.00
J. Žvirblis, Grand Rapids 7.00
A. Grigaitis, Sterling Hts. 2.00
M. Karaša, Baltimore 2.00
L. Jakubauskienė, Chicago 3.00
V. Nagius, Willoughby .. 7.00
J. Strazdas, Oakville 2.00
A. Reivitis, Flushing 2.00
A. Pinkus, Cleveland 2.00
Edv. Varekojis, St. Petersburg Beach .. 7.00
Paštininkų valdyba, Chicago 10.00
Petras Vėbra, Chicago .. 12.00
Vl. Petukauskas, Cleveland 2.00
K. Balaišis, Cleveland 2.00
Juozas Bartkus, Chicago 22.00
Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UZ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

WANTED

DIAMOND DRILLERS

Rate \$5.80 per hour. Must be able to operate diesel powered equipment up to depths of 3000 feet. Call 418-335-7529.

CONNORS DRILLING

P. O. Box 156
Thetford Mines, Quebec, Canada

P A D Ė K A

A. † A. ALFONSAS PAUKŠTIS

mūsų mylimas švogerys, tetėnas ir krikšto tėvas, po sunkios vėžio ligos, išskeliavo amžinybėn 1974 m. gruodžio 12 d. Hamiltone, Kanadoje. Palaidotas Toronto Lietuvių kapinėse gruodžio 14 d.

Savo nuoširdžią padėką reiškiamo: prelatui J. Tadaraskui už maldas koplyčioje ir šv. Mišias bažnyčioje, kun. Januškai už palydėjimą į kapines.

Skautams budėjusiems prie karsto ir suteikusiems pagarbą bažnyčioje.

Karšto nešėjams už suteiktą paskutinio patarnavimo.

Hamiltono LB, dramos "Aukuro", skautų ir Vilniaus krašto valdybų atstovams, tarusiems šiltus atsisveikinimo žodžius prie jo kapo.

Visiems draugams ir pažįstamiems, aukojusiems Lietuvių Fondui, atsiuntusiems gėles, užpirkusiems šv. Mišias ir taip gausiai dalyvavusiems laidotuviuose. Taip pat visiems išreiškusiems užuojautą asmeniškai ar per spaudą.

Ypatinga padėka jo draugams Danai ir Liudui Gutauskams, Vincui Narkevičiui ir Alfonsui Šilinskiui, kurie rūpinosi juo, kasdien jį lankė namie ir vėliau ligo-ninėje ir suteikė jam šeimynišką meilės šilumą.

Advokatui J. Juodagalviui-Judd už jo pagalbą ir rūpestį suteiktą mums šiose sunkiose liūdesio dienose.

Mūsų brangiam ir mylimam "paukšteliai", atidavusiam didelę duklę savo tėvynei ir artimui, tebūnie lengva ši žemė. Kol būsime gyvi, jo nepamiršim!

Liūdesyje —

VILIUS ir ČESĖ VALDUKAIČIAI
IRENA ir JUOZAS KIJAUSKAI
RITA VALDUKAITYTĖ
krikšto dukte
BEATA VALDUKAITYTĖ-SHAFFNER
Clevelande
VYTAS ir LILĖ MASAIČIAI — Chicago

A. A. EMILIJAI JUMAŠEVAITEI

mirus Lietuvoje ir

A. A. ELENAI BRAKIENEI

mirus Kanadoj, Toronte, abiejų sesrį MARIJĄ KRUTULIENĘ ir jos dukrą IRENĄ MICKŪNIENĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Sofija ir Antanas
Vieškalniai
Adelė ir Vladas
Mickūnai